

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2019. gada 19. – 25. novembris

Nr. 44 (1606)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

Valsts prezidenta uzruna diasporai Valsts svētkos: ir nepieciešama arī jūsu līdzdalība

Valsts prezidents Egils Levits Valsts svētkos veltījis īpašu uzrunu Latvijas diasporai. Viņš uzsvēra, ka latvietības fenomens ir tas, ka daudzi, dzīvojot ārpus Latvijas robežām, vēlas saglabāt piederību Latvijai un latvietībai – pat vairākās paaudzēs un visapkārt pasaulei. Tā ir apzināta izvēle, kas globālā pasaulē nav pašsaprotama, bet tā dod māju sajūtu, uzsvēra Levits.

“Šis ir brīdis, kad izjust prieku un lepnumu, un arī dziļāk pārdomāt par savu valsti un savu latvietību. Latvijas valstiskumam sākas otrā simtgade. Tai jāiezīmē jauns posms Latvijas kā brīvas, latviskas, atbildīgas, nobriedušas un stipras Ziemeļeiropas valsts ceļā. Latvijas valsts dod satvaru un jēgu latviešu nācijai kopīgai pagātnei, tagadnei un nākotnei. Latviskumam ir būtiska gan pagātnes, gan nākotnes dimensija. Tur iekļaujas gan vērtības balstīta latviskā identitāte, gan uz mūsu nākotni vērstās domas un ideāli. Tur iekļaujas gan Latvijas iedzīvotāji, gan diaspora, kuras vals-

tisko lomu nostiprina šogad spēkā stājies Diasporas likums. Latvijas valsts ir ģeogrāfiska un ideju telpa, kurā šo mūsdienu Latviju iedzīvināt. Tam nepieciešama arī

jūsu līdzdalība. Mūsu visu kopīgais uzdevums ir nodot mūsu valsti nākamajām paaudzēm labāku, skaistāku un drošāku, nekā mēs to saņēmām,” sacīja Valsts

prezidents. “Latvija ir un paliks Latvijas nācijas sirds, lai tās puksti atbalstojās ikvienā no mums!” novēlēja Egils Levits.

VALSTS SVĒTKI Rīgā

Kārlis Streips par robežām un robežsargiem

5. lpp.

Stāsts par vēl vienu Vītolu fonda stipendiju

6. lpp.

Intervija ar puisi, kas tēlo galveno lomu filmā “Dvēseļu putenis”

8. lpp.

Četri Lāčplēši vienā ģimenē

10. lpp.

Sporta jaunumi

12. lpp.

Aizmirstie varoņi - mazākumtautības cīņā par Latvijas valsti

Livena nodaļas karavīri 1919. gada vasarā // Foto: vesture.eu

Latvijas Neatkarības kara (1918 – 1920) norisēs ārkārtīgi svarīga loma bija ne tikai latviešiem, bet arī citu Latvijā dzīvojošo tautību pārstāvjiem. 1920. gadā Latvijā dzīvoja 91 tūkstoši krievu, 79 tūkstoši ebreju, 66 tūkstoši baltkrievu, 58 tūkstoši vāciešu un 52 tūkstoši poļu. Mazākumtautības bija pārstāvētas gan Latvijas Tautas padomē, gan Latvijas Pagaidu valdībā (vairāki minoritāšu pārstāvji ieņēma ministru un ministru biedru posteņus, kā arī pildīja Valsts kontrolieņa pienākumus).

Pretrunīgie vācbaltieši

Šķiet, ka vispretrunīgāk Latvijas Neatkarības kara kontekstā ir vērtēta vietējo vāciešu jeb vācbaltiešu loma. Tieši no viņiem tika formētas pirmās pretlielnieciskās vienības Latvijā (tā sauktais "Baltijas landesvērs", vēlāk iekļauts Latvijas Zemessardzē). Landesvēra Trieciennodaļas dalība 16. aprīļa apvērsumā Liepājā pret Kārļa Ulmaņa valdību un piedalīšanās Cēsu kaujās (igauņi to pat apzīmēja par "Landesvēra karu") kompromitēja vācbaltiešu militāros formējumus daudzu laikabiedru acīs. Starp citu, arī Padomju Latvijas armijas rindās karaļa vācu apakšvienība – Kārļa Libknehta leģions ar divsimt karavīriem.

Vācbaltiešu kaujasspējas un varonība nebija noliedzama – 1919. gada vasaras beigās, pēc pārformēšanas Latvijas vācu zemessargos – Landesvēru nosūtīja uz Latvijas fronti, kur tas varoņīgi cīnījās pret Sarkano armiju. Pavisam vācbaltiešu formējumu dienēja apmēram 6000 karavīru un par varoņību kaujās ar augstāko Latvijas militāro apbalvojumu, Lāčplēša kara ordeni, tika apbalvoti 47 vācieši. Starp viņiem bija ne tikai vācbaltieši, bet arī vairāki Vācijas pavalstnieki. Droši vien pazīstamākais no viņiem ir Otto Gold-

felds, kurš ar savu eskadronu izstājās no Dzelzsdivīzijas un pārgāja Baloža brigādes dienestā, vēlāk pārcēlās uz Ziemeļlatviju un dienēja Ziemeļlatvijas partizānu pulkā. Tāpat vairāki vācieši darbojās kā Latvijas militārā izlūkdienesta aģenti.

Krievi – cīnītāji pret lielniekiem

Salīdzinoši vieglākā situācijā nekā vācbaltieši atradās vietējie krievu kopiena. Atšķirība no vācbaltiešiem, ar kuriem Vācijas militārie un politiskie pārstāvji mēģināja manipulēt un ietekmēt, krievi varēja justies brīvāk un patstāvīgāk. Krievu pretlielnieciskās vienības radās gandrīz vienlaikus ar vācu – Rīgā landesvēra sastāvā saformēja krievu rotu (komandieris Kliments Didorovs), bet Latgalē formēja pulkveža Michaila Afanasjeva vienību. Vēlāk daļa no Afanasjeva nodaļas karavīriem iestājās latviešu formējumos. 1919. gada janvārī Liepājā savu nodaļu saformēja kņazs Anatols Līvens, kas vēlāk izauga par vēra ņemamu spēku (1919. gada jūnijā to pārdēvēja par pulku). Livena krievu nodaļai bija arī milzīga pozitīva loma divos Pagaidu valdības izšķirošos brīžos – pēc 16. aprīļa, kad Līvens noraidīja piedāvājumu piedalīties vācu organizētajā militārajā direktorijā, un Cēsu kauju laikā, kad Līvens paziņoja par neitralitāti.

Pēc Livena vienības pārcelšanās uz Judiņa armiju 1919. gada jūlijā, Latvijas teritorijā mobilizētie krievu tautības karavīri nonāca Latvijas armijas rindās. Pavisam ar Lāčplēša Kara ordeni par varoņību Neatkarības karā tika apbalvoti 15 krievi. Tiesa gan, ne Līvens, ne Afanasjevs, ne Didorovs šo apbalvojumu nesaņēma, kas radīja zināmu sarūgtinājumu krievu pretlielniecisko formējumu veterānos.

Piecu gadu laikā izbraukājis visas Londonas centrālās ielas

Ārņemju mediji, arī britu raid-sabiedrība BBC, ziņo par latvie-ti – programmētāju Dāvi Viļumu, kurš piecu gadu laikā ar velosipēdu izbraukājis visas Londonas centrālās ielas.

Savā blogā viņš par sevi raksta: "Es esmu aktīvs velobraucējs, man ļoti patīk braukāt pa Londonas ielām. Pārsvārā man sanāk braukt tikai 25 minūšu garo ceļu no mājām līdz darbam. Pēc kāda laika šis standarta maršruts palika pārāk garlaicīgs, tāpēc es nolēmu ik dienu, braucot uz darbu, veikt mazu līkumu, izbraucot pa pāris paralēlajām ielām. Tā nu es iegādājos centrālās Londonas karti un nolēmu iekrāsot visas ielas, kuŗas no tā brīža biju izbraukājis. Līdz es aizrāvos..." "Viens no vislielākajiem gandarījumiem man bija tad, ja es atradu kādu ielu vai taciņu, kas nav atzīmēta kartē, bet savieno divas līdz galam nesaistītas ielas kartē. Tādos gadījumos bija sajūta, ka esmu atklājis portālus starp dimensijām", stāsta Dāvis. "Šis bija ļoti aizraujošs hobijs, un es izbaudīju katru šī procesa sastāvdaļu, gan plānošanu, gan izbraukšanu, gan iekrāsošanu reālajā kartē. Šis bija lielisks veids, kā iepazīt visu Londonu un tās

nostūrus, un tagad, parādoties jebkurā vietā, ko pārklāja mani maršruti, es jutos kā mājās." Tautjāts, vai būtu gatavs izbraukāt arī pārējos Londonas rajonus, Dāvis saka: "Nē, tas būtu par traku, lai gan izklausās vilinoši. Bet tad

vajadzētu lielāku karti. Man ir vēl citi maršruti, kuŗus vēlos izmēģināt."

Vairāk par Dāvja piedzīvojumu var lasīt viņa blogā davis.vilums.me/visas-ielas.

LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS

22. NOVEMBRIS

Latvijas 101. dzimšanas dienas svinības un Jauno līderu skola Bērzainē, Freiburgā

Piektdien, 22. novembrī, plkst. 19 Latviešu centrā Bērzainē, Dienvidvācijā, kopā svinēsim mūsu Latvijas 101. dzimšanas dienu. Svinības iesāks svētku Svētku uzrunas teiks Latviešu centra Bērzainē un Daugavas Vācijā vadītājs Indulis Bērzainis, kā arī darba un informācijas portāla *YourMove* vadītājs Jānis Kreilis. Paredzēta arī Latvijas Valsts prezidenta Egila Levita videouzruna.

Svētku sajūtai un priekam muzicēs grupa *Baritoni* (Latvija). Taču svētku dienas iesākumā pulksten 18 kopā ar jauniešiem būs iespēja piedalīties seminārnometnē Jauno līderu skola 2019 – ceļā uz Eiropas Latviešu jaunatnes apvienību, kas būs pirmā no šī semināra trim dienām un kur pulcēsies latviešu jaunieši no dažādām Eiropas valstīm, lai kopā diskutētu, mācītos, dalītos pieredzē un radītu jaunas idejas par to, kā tieši diasporas jaunieši var sadarboties, kontaktēties un uzturēt saikni ar Latviju.

Pēc svinīgā sarīkojuma, ap plkst. 20.30 – āra namiņā pie kamīna svinētājus gaidīs gardas vakariņas – latviska bukstiņu biezputra ar piedevām.

Vakara noslēgumā, ap plkst. 21 – gan svinību viesi, gan seminārnometnes jaunieši varēs sadziedāties Varoņu pagrabiņā.

Kā vienmēr, Bērzainē jūs gaida arī naktsmājas. Aicinām viesus no tuvākas un tālākas apkārtnes svinēt svētkus Latviešu centrā

Bērzainē! Bērzainē ir aktīvs Vācijas, Francijas un Šveices latviešu centrs un viesu nams, ko, apceļojot Eiropu, ir iecienījuši latvieši no visas pasaules. Pieteikšanās naktsmājām: berzaine@latviesi.com, tālrunis: +49 761 53340.

23. NOVEMBRIS MEISTARKLASE: Zīda apgleznošana

Adrese: LR pastāvīgā Pārstāvniecība, Avenue des Arts 23, 1000, Brisele. Laiks: no plkst. 10:30 – 17.

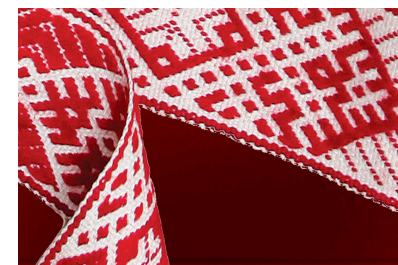
Zīda apgleznošanas nodarbi-bu laikā interesentiem būs iespēja iepazīties ar zīda apgleznošanas pamatiem, izmēģināt dažādās gleznošanas tehnikas un radīt nelielu zīda gleznu. Nodarbi-bu vadīs Dace Ulmane.

Interesentus aicinām pieteikties līdz 15.novembrim uz e-pastu radosa.brisele@gmail.com.

Vietu skaits ierobežots.

23. NOVEMBRIS Latvijas Republikas proklamēšanas 101. gadadienas svinības Frankfurtē

Visi miļi aicināti uz Latvijas Republikas proklamēšanas 101.

gadadienas svinīgo sarīkojumu, kas notiks Frankfurtē, *Volkshaus Enkheim (Borsigallee 40, 60388 Frankfurt am Main)*.

Svinīgā koncerta sākums plkst. 18.

Koncertā priekšnesumus sniegs Frankfurtes latviešu bērnu skolas "Zīlūks" un Frankfurtes Eiropas skolas skolēni, Frankfurtes latviešu sieviešu koris "Silava" un Frankfurtes deju kopa "Dimdari". Pasākuma otrajā daļā mūzicēs grupa "Baritoni" no Latvijas.

Lūgums līdzī ņemt groziņu kopīgajam svētku galdam. Šoreiz svinību telpās nebūs pieejama ne virtuve, ne trauki, tāpēc lūdzam uz koptalda likt tikai jau mājās sagatavotu un attiecīgos traukos ievietotu *Fingerfood*. Uz vietas būs iespējams iegādāties dzērienus.

Ieeja pret ziedojumiem, sākot no 13 EUR pieaugušajiem (FLB biedriem/studentiem/pensionāriem 8 EUR, bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem ieeja bez maksas).

Ieejas ziedojumā ietilpst glāze šampanieša un svētku klišeris.

Pasākumu finansiāli atbalsta LR Ārlietu ministrija un LR vēstniecība Vācijas Federatīvajā Republikā.

Kalendārs tapis sadarbībā ar latviesiem.com

Baltijas Landesvēra karavīru lazarete Liepājā // Foto: LNB

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvija svin 101. dzimšanas dienu

“Mūsu valsts otrajā simtgadē mēs dzīvosim pasaulē, ko sākam radīt jau šodien, šajā mirklī...”

Kāda tā būs? Tie ir vārdi no Latvijas Valsts prezidenta Egila Levita uzrunas tautai pie Brīvības pieminekļa 2019. gada 18. novembrī. Un Valsts prezidents norāda arī ceļa virzienu nākotnē: “To [nākotni] nosaka, cik drosmīgi ir mūsu sapņi un cik apņēmīgi ir mūsu darbi.

Cik vēriņi mēs esam, saklausot nākotni un neiztērējoties sīkumos. Mēs visi kopā esam sākuši gaitu mūsu Latvijas Valsts otrajā Simtgadē. Ikkatras mūsu ģimenes, mūsu dzimtas paaudžu stāsts sākņojas aizgājušajā Simtgadē, un tas turpināsies nākamajā. Latvijas valsts dod satvaru un jēgu latviešu nācijas kopējai pagātnei, tagadnei un nākotnei. Šodien mēs godinām un nākotnē smelsimies spēkus no tiem, kuŗi Neatkarības karā izcīnīja un nosargāja jaundibināto 18. novembrā Latvijā. Vienvērtīgs ir katrs cilvēks. Vienvērtīga ir katra vieta Latvijā. Būsim kopā! Katrs kā personība un visi kopā kā nācija. Svarīgākā mācība, ko esam guvuši aizvadītajos simt gados, – Latvijū var izcīnīt un nosargāt tikai visi stāvam kā viens par Latviju, mēs esam neuzvarami,” sacīja Levits.

Svinot Latvijas 101. gadadienu, Rīgā un visā Latvijā notika daudzi sarīkojumi. 18. novembrī svētku sarīkojumi Rīgā sākās ar Ekumenisko dievkalpojumu Rīgas Doma baznīcā. Notika Saeimas svinīgā sēde, kuŗā uzrunu teica Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece. Rīgas pili Svētku zālē notika Valsts augstāko apbalvojumu pasniegšanas ceremonija. Iedzīvotāji pulcējās pie Brīvības pieminekļa, kur notika ziedu nolikšanas ceremonija (attēlā).

Ceremonijā piedalījās valsts pirmās amatpersonas – Valsts prezidents Egils Levits, Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, Ministru prezidents Krišjānis Kariņš, bijušie Valsts prezidenti u. c.

Vakarā pie Brīvības pieminekļa notika svinīgais sarīkojums, kur uzrunu teica Latvijas Valsts prezidents Egils Levits. Plkst. 21 jau tradicionāli valsts svētkos 11. novembra krastmalā notika Latvijas valsts himnas “Dievs, svētī Latviju!” dziedāšana un uguņošana.

Svētku uguņošanas dizainu veidojis Kalvis Kalniņš un SIA *International Fireworks Design*, savukārt uguņošanas mūzikālo pavadijumu veidoja Jāņa Stībeļa dziesma ar Eduarda Vīrzas vārdiem “Karogs”, Ulda Marhilēviča dziesma ar Kārļa Skalbes vārdiem “Mūžam zili”, kā arī Kristapa Krievkalna instrumentālās mūzikas fragmenti.

Valsts prezidents Egils Levits Rīgas pili pasniedz Triju Zvaigžņu ordeni Latvijas brīvības cīņtājai Lidijai Lasmanei par sevišķiem nopelniem nacionālās pretošanās kustībai un valsts neatkarības aizstāvēšanā // Foto: LETA

Lāpu gājiens

Lāpu gājiens sākas pulksten 18. pie Kārļa Ulmaņa pieminekļa, bet pulcēšanās un koncerts jau no pulksten 17. Lāpu gājienu 18. novembrī jau kopš 2003. gada rīko nacionālā apvienība “Visu Latvījai!” – “Tevzemei un brīvībai”/LNNK (VL/TB/LNNK). Lāpu gājiena mērķis ir pateikties Latvijas valsts dibinātājiem un brīvības cīņtājai, kuŗu ticība latviešu tautas nākotnei un nestie upuŗi deva iespēju latviešiem būt starp tām retajām pasaules tautām, kuŗām ir sava valsts.

Militārās tehnikas parāde

11. novembra krastmalā notika Nacionālo bruņoto spēku, Iekšlietu ministrijas un ārvalstu vienību militārā parāde. Militārās parādes ierindas priekšgalā soļoja Sauszemes spēku Mechanizētās kājnieku brigādes 3. kājnieku bataljona kaŗavīri, kuŗiem šogad uzticēts nest Latvijas armijas karogu. Bataljona uzdevums ir apmācīt un sagatavot valsts aizsardzības uzdevumu izpildei ne tikai profesionālā dienesta kaŗavīrus, bet arī zemessargus un rezerves kaŗavīrus. Parādē piedalījās 1500 kaŗavīru, zemessargu, policistu, robežsargu, ugunsdzēsēju un jaunsar-

gu. Skatītāji redzēja arī Dānijas un Beļģijas Gaisa spēku reaktīvās lidmašīnas F-16, kas veic NATO patulēšanas operāciju gaisa telpā virs Baltijas. 21 nāciju zalvi par godu valsts neatkarības proklamēšanas gadadienai no AB dambja veica Zemessardzes kaujas atbals-ta bataljons.

Valsts prezidenta kanceleja sadarbībā ar VSIA “Latvijas koncerti” par godu Latvijas valsts svētkiem 18. novembrī rīkoja ikgadējos valsts svētku koncertus Latvijas Nacionālajā teātrī un visos Latvijas novados. Nacionālajā teātrī valsts svētku koncerta atslēgas vārds bija “varonība”. Īpaši koncerti bija arī Dobelē, Mazirbē, Krāslavā un Jūrmalā. Katrā koncertā izskanēja arī reģionam veltīts Valsts prezidenta video sveiciens.

Londonas latviešu skolā svin valsts dibināšanas svētkus

Ārzemēs daudzviet Latvijas proklamēšanas gadadiena nosvinēta šajā nedēļas nogalē. 16. novembrī Londonā svinīgā noskaņojumā pie sarkanbalti rotātiem galdiem pulcējās daudzi vecāki ar bērniem.

Jau 70 gadus Daugavas Vanagu fonda Londonas nams reiži nedēļā kļūst par mājvietu kustīgai un paskāļai kompanijai – Londonas latviešu skolai. Skoliņās rīkotās 18. novembra svinības šogad bija negaidīti labi apmeklētas, telpas tādām skaitam bērnu un vecāku bija par šauru. Londonas latviešu skolas vadītāja Baiba Freimane stāsta, ka skoliņā ir 103 bērni, piesākās vairāk, nekā vispār iespējams uzņemt.

Aprit 100 gadi kopš bermontiešu sakāves pie Liepājas

Pirms simt gadiem, 1919. gada 14. novembrī, notika viena no ievērojamākajām Latvijas Neatkarības kaŗa (1918 – 1920) kaujām. Šajā dienā Latvijas armijas vienības ar Sabiedroto valstu kaŗakuŗu atbalstu atvairīja bermontiešu uzbrukumu Liepājai. Vēlākos gados 14. novembrī atzīmēja kā Liepājas

Lielbritanijas kaŗa flote pie iejas Liepājas ostā 1918. gada decembrī // Foto: Imperial War Museum

varoņu uzvaras dienu. Liepājai 1919. gada notikumos bija ārkārtīgi nozīmīga loma. Vairākus mēnešus tā bija Latvijas Pagaidu valdības mītnes vieta. Šeit atradās arī Vācijas armijas noliktavas un stābi. Liepāja bija arī stratēģiski svarīga osta Sabiedroto valstu (Lielbritanijas un Francijas) kaŗaflo-tēm, kuŗas darbojās Baltijas jūrā.

Liepājas infrastruktūra bija palikusī gandrīz neskartā Pirmā pasaules kaŗa laikā, tajā bija saglabājušies arī rūpniecības uzņēmumi, kuŗus Krievija kaŗa sākumā nebija paspējusi evakuēt. 1919. gada jūnija beigās, pēc sakāves Cēsu kaujās un Vācijas valdības noslēgtā Versaļas miera līguma, vācu spēki pameta Liepāju un tā atkal nonāca Kārļa Ulmaņa vadītās Latvijas Pagaidu valdības kontrolē. Latvijas armijas pretuzbrukums pilnībā mainīja kaujas gaitu. Bermontieši daudzviet pāņikā bēga, vienu pēc otra izdevās atgūt zaudētos fortus. Dienvidu fortā izdevās atbrīvot arī tur ielenkumā saspridzinātajā pulveŗa pagrabā palikušos 20 latviešu kaŗavīrus. Ap pulksten vieniem dienā Latvijas armija bija atguvusī savas agrākās pozīcijas, bet pretinieks bēga Grobiņas virzienā. Līdz ar to bermontieši dažu dienu laikā bija piedzīvojuši jau otro lielo sakāvi – 11. novembrī bija zaudēta Pārdaugava, bet 14. novembrī sakauta Plēves grupa.

Birmingemas bibliotēka iekrāsoja sarkanbaltsarkana

18. novembrī Latvijas Republikas proklamēšanas 101. gadadienā Lielbritanijas otrajā lielākajā pilsētā Birmingemā, iestājoties tumsai, pārvērtības piedzīvoja pilsētas galvenais apskates objekts – Birmingemas bibliotēka (*The Library of Birmingham*). Lai diasporas latviešiem atgādinātu par Valsts svētkiem un godinātu dzimteni, kā arī lai pilsētas iedzīvotājiem un tās viesiem parādītu, cik nozīmīgi šie svētki ir latviešiem ārpus Latvijas, sociālais medijs *Kopā* sadarbībā ar Latviešu Kultūras centru Birmingemā un diasporas mazajiem uzņēmējiem izgaismoja Birmingemas bibliotēkas ēku Latvijas kaŗoga krāsās. Gaismas efekti bija vērojami no saulrieta līdz saullēktam.

Kultūras dižgari saņem atzinības rakstus

Svinīgā gaisotnē 14. novembrī valdīja Latvijas Nacionālās operas un baleta Beletāžas zālē. Tur vairākām kultūras personībām kā pateicību par viņu radošo ieguldījumu kultūras ministrs Nauris Puntulis (Nacionālā apvienība) pasniedza Kultūras ministrijas (KM) atzinības rakstus. Kopumā pasniegšanai bija sagatavoti 16 atzinības raksti. Īpašo Kultūras ministrijas Atzinības rakstu par izcilu ieguldījumu Latvijas mākslā un sasniegumiem starptautiskā kontekstā saņēma gleznotāja Maija Tabaka, kuŗa tiek godināta arī nūpat apritējušajā 80 gadu jubilejā. Memoriālo mūzeju apvienības speciāliste Gaida Jablovskā, kuŗa nozarei vēltjusī 50 darba gadus, saņēma KM Īpašo Atzinības rakstu par mūža ieguldījumu Raiņa un Aspazijas pētniecībā un Latvijas mūzeju nozares attīstībā, kā

arī latviešu kultūras un tās izcilu personību popularizēšanā starptautiskā mērogā. Īpašo KM Atzinības rakstu par mūža ieguldījumu latviešu vokālās mākslas attīstībā un sveicienus 90. jubilejā saņēma operdziedātāja Laima Andersone-Silāre, savukārt scenārists un drāmaturģs Vladlens Dozorcevs, kuŗš šogad svinēja 80 gadu jubileju, saņēma Īpašo KM Atzinības rakstu par ieguldījumu Latvijas kultūrā un neatkarīgas Latvijas valsts attīstībā.

“Lielā Kristapa” balvas

Kino balva “Lielais Kristaps” ir nozīmīgākais Latvijas filmu nozares sarīkojums, kas dod iespēju vienkopus redzēt un profesionāli izvērtēt Latvijas jaunākās filmas, kā arī godināt Latvijas kino tradīcijas. Latvijas nacionālo kino balvu “Lielais Kristaps” kā labākā pilnmetrāžas spēlfilma šogad ir ieguvusī režisora Juŗa Kursieša filma “Oļegs”, par darbu, kuŗā kā labākais apbalvots arī operātors Bogumils Godfrejovs.

Labākās pilnmetrāžas spēlfilmas “Oļegs” radošā komanda nacionālā kino festivāla “Lielais Kristaps” balvu pasniegšanas ceremonijā kinoteātrī Splendid Palace // Foto: LETA

Īpaša žūrijas atzinība par oriģinālas vēsturiskās gaisotnes radīšanu uz ekrāna tika piešķirta filmai “1906” (režisors Gatis Šmits). Savukārt kā labākais spēlfilmas režisors tika apbalvots Jānis Abele par filmu “Jelgava ’94” Lielo Kristapu” kā labākā aktrise ieguva Kristīne Nevarauska par tēlojumu filmā “Nekas mūs neapturēs”, labākā aktierā balvu ieguva Jēkabs Reinis par darbu seriālā “Sarkanais mežs”, bet kā labākais aktieris otrā plāna lomā apbalvots Dāvids Ogorņņiks par darbu filmā “Oļegs”.

Likvidē TV kanālu LNT

Televīzijas kanāls LNT vairs ne- turpinās darbu esošajā formā, daļa LNT ziņu dienesta radītā satura tagad būs redzama kanālā TV3, tiks veidots vienots ziņu dienests, informē mediju grupa *All Media Baltics*, kas no decembra Baltijā strādās ar TV3 zīmolu un arī pati mediju grupa turpmāk strādās ar zīmolu *TV3 Grupa*.

“Nu jau vairāk nekā 20 gadus mūsu grupas mediji ir nozīmīgi lielai daļai Baltijas valstu iedzīvotāju. TV3 zīmols ir pazīstams gandrīz 100% mājsaimniecību visā Latvijā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Tieši tāpēc esam nolēmuši arī citus mūsu mediju grupas satura produktus piedāvāt ar TV3 zīmolu, radot vienotu produktu saimi," sacīja *All Media Baltics* vadītājs Kristians Antings. Mediju grupa izmaiņas veiks arī televīzijas kanālu portfeli, satura produktus veidojot atbilstoši konkrētu auditoriju interesēm. No nākamā gada televīzijas produktu portfeli bērniem būs pieejams jauns kanāls *TV3 Mini* savukārt sieviešu auditorijai būs pieejams kanāls *TV3 Life*. Jaunie kanāli mediju grupas televīzijas produktu portfeli aizvieto kanālus LNT un *Kanāls2*.

Latvijas iedzīvotāji no ārzemēm saņem miljonus

Latvijas iedzīvotāji 2018. gadā no ārvalstīs dzīvojošām personām personīgos pārskaitījumus saņēmuši par 141 miljoniem eiro vairāk nekā pārskaitīja citās valstīs dzīvojošajiem, liecina Eiropas Savienības (ES) statistikas departamenta *Eurostat* jaunākie publicētie dati.

Eurostat dati rāda, ka 2018. gadā Latvijas iedzīvotāji no citu valstu iedzīvotājiem personīgos maksājumus saņēmuši 493 miljonus eiro, tostarp 259 miljoni eiro saņemti no citās ES valstīs dzīvojošajiem, bet 234 miljoni eiro saņemti no ārpus bloka esošo valstu iedzīvotājiem. Savukārt no Latvijas citu valstu iedzīvotājiem tika pārskaitīti 352 miljoni eiro, tostarp 196 miljoni eiro citās ES dalībvalstīs dzīvojošajiem un 202 miljoni eiro ārpus bloka dzīvojošajiem.

Harijs Gulbis Mūžībā

11. novembrī mūžībā aizgājis latviešu dramaturgs Harijs Gulbis. Harijs Gulbis ir viens no latviešu drāmas spīgtākajiem pārstāvjiem 20. gadsimta 60. – 80. gados. Gulbja rokrakstu iezīmē īpaši veidota ainu kompozīcija un kamerpeles principi.

Vairāk nekā 15 Harija Gulbja lugas spēlētās profesionālajos teātros, bet īsti par savējo Hariju Gulbi padarīja Nacionālais teātris (padomju laikā – Drāmas teātris).

Harijs Gulbis iemantoja popularitāti ar 1968. gada lugu "Aijā žūžū, bērns kā lācis", ko iestudēja Drāmas teātrī, kā arī Tartu teātrī *Vanemuine*. Ievērojamākās viņa drāmas ir lugas "Viena ugunīga kļava" (1967), "Cīruliši" (1974), "Kamīnā kļuva dzied vējš" (1976). Otru Gulbja dramaturģijas daļu veido sociālās komēdijas – "Aijā žūžū, bērns kā lācis" (1968) un "Silta, jauka ausainīte" (1973). Gulbis darbojies arī pēc neatkarības atgūšanas, kad Nacionālais teātris, kuram ilgu gadu bijusi uzticīga sadarbība ar dramaturgu, iestudēja lugas "Uz Liepsalām ejot" (1996) un "Vēverīši" (1999). Gulbis ir arī četru romānu autors.

Uz ekrāniem – filma "Dvēseļu putenis"

8. novembrī, tieši 100 gadus pēc Latvijas brīvības cīņām, uz kinoekrāniem visā Latvijā nonākuši režisora Dzintara Dreiberģa vēsturiskā kara drāma "Dvēseļu putenis", ievadot novembra svētku un neatkarības nedēļu. Vēsturiskā kara drāma pēc strēlnieka Aleksandra Grīna romāna motīviem ved 100 gadus senā pagātnē. Sešpadsmitgadīgais Artūrs dodas strēlniekos un kopā ar draugiem cīnās par brīvību – pat tad, kad neviens nezina, kurā pusē tā meklējama. Savilgto stāsts ļauj skatītājam pieaugt kopā ar Artūru un jaundibināto Latvijas valsti, vērojot dzīvi ierakumos zēna acīm, pašizliedzīgi stājoties pretī ienaidniekam, meklējot istu mīlestību un mācoties novērtēt brīvības cenu.

"Dvēseļu putenis" // Foto: Raimonds Birkenfelds

Galveno varoni filmā atveido Oto Brantevics no Turlavas, kuram šī ir pirmā pieredze lielajā kino. Pārējo filmas aktieru ansambli veido Mārtiņš Vilsons, Rēzija Kalniņa, Raimonds Celms, Gatis Gāga, Jēkabs Reinis, Vilis Daudziņš, Renārs Zeltiņš, Ieva Florence, Grēta Trušīņa un daudzi citi. Kopā ar aktieriem filmā nofilmējās vairāk nekā 1500 brīvprātīgie masu skatu aktieŗi.

Latvijai dzimšanas dienā dāvā jaunu dziesmu

Sagaidot Latvijas proklamēšanas gadadienu, ansamblis "Novadi" no Lielbritānijas un citi dziedāšie latvieši Apvienotajā Karalistē laidi klajā jaunu dziesmu un video. Dziesma ir dāvāta Latvijai tās dzimšanas dienā, kā arī sveiciens svētkos visiem tautiešiem plašajā pasaulē.

Dziesmas mūzikas un teksta autors ir ansambļa "Novadi" vadītājs Helmutš Feldmanis. "Latvieši ir dziedātāju tauta", piekrīt dziesmas autors, "tādēļ esmu gandarīts, ka šai projektā varu iesaistīt dziedātājus no dažādām Lielbritānijas pilsētām. Tas rāda, cik vienoti mēs spējam būt un cik liela mūsu mīlestība ir pret mūsu zemi", sacīja dziesmas autors.

Tukumā nosvin pirmsrādi LTV filmai par dzejnieci Māru Zālīti

16. novembra, pēcpusdienā, klātesot filmas galvenajai varonei, uzņemšanas komandai, rakstnieces ģimenei, draugiem, domubied-

riem un Tukuma iedzīvotājiem, Tukuma kultūras namā aizvadīta Latvijas Televīzijas dokumentālās filmas "Māras pusē. Dzejniece un rakstniece Māra Zālīte" pirmizrāde.

Režisore Zita Kaminska un scēnārija autore Ilze Strenģa dokumentējušas Māras dzīvi viena gada laikā, esot viņai blakus un ieskatoties viņas ikdienā.

Māsu Skrides uzstājas Melburnas Latviešu namā

Latvijas izcilās mūziķes, vijolniece Baiba Skride un māsa, pianiste Lauma Skride uzstājas ar savu 2016. gadā dibināto Skrides klavieru kvartetu *Musica Viva* rīkotajā koncertturnejā Austrālijā. Kvartets uzstājas Melburnā, Melburnas koncertzālē (*Melbourne Recital Centre*) 16. un 19. novembrī.

Skrides klavieru kvartets tiek aprakstīts kā "...jauna klasiskā supergrupa ar četrām vadošām Eiropas solistēm... Kopā šie satricēošie virtuozī spēlē ar uzmundrinošu prieku sajūtu, savstarpēju cieņu un bezgalīgu novatorismu." Baiba un Lauma ar prieku uzstājas tautiešiem Valsts svētku svinībās Melburnā.

Koris "Pa Saulei" piesakās pasaules koŗu elitē

Garkalnes koris "Pa Saulei" sīvā konkurencē Spānijā, Tolosā ieguvis bronzas medaļu pirmo reizi savā pastāvēšanas vēsturē, piedaloties vienā no augsta prestiŗa koŗu konkursiem pasaulē. Koŗu konkursā diriŗēja koŗa mākslinieciskā vadītāja Marta Ozola. Folkloras programma vienmēr ir īpaša, jo tiek atskaņota latvieŗu tautas mūzika. Šoreiz tā bija vēl īpašāka, jo koris programmu noslēdz ar koŗu diriŗenta Jāņa Ozola tautasdziesmas aranŗiju „Deviņi dēli”, ar koŗu uzstājas arī apbalvošanas ceremonijā, godinot autoru ar lielām ovācijām.

Folkloras programmā koris atskaņoja arī īpaši koŗim veltītu Lauras Jēkabsones skaņdarba "Nāc, dieviņi" otro redakciju, kas veltīta koŗim "Pa Saulei". Tā ļāva klausītājiem iepazīt latvieŗu tradicionālo dziedājumu kopā ar brīnišķīgu melodisku dziedājumu. "Ar šo pānākumu "Pa Saulei" ir sevi pieteicis pasaules koŗu elitē un iegūtā pieredze, emocijas un publikas mīlestība katram koŗistam ir solis augšup. Ir paveikts liels darbs," stāsta kora vadītāja Marta Ozola.

Varšavā demonstrē Latvijas dokumentālo filmu "Krustceļš"

Latvijas neatkarības proklamēšanas 101. gadadienas svinību ietvaros Polijā 14. novembrī Varšavā tika demonstrēta Latvijas dokumentālā filma "Krustceļš" (*Ojczyzna*).

Izcilā Latvijas kinoreŗisora Juŗa Podnieka filmas izrāde notika filmu festivālā "Lūzuma gads. 1989.

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

SOMIJA. 15. novembrī Latvijas vēstniecībā pulcējās ap 200 Latvijas draugu – latvieŗu diasporas pārstāvji, somu politiķi, kultūras darbinieki, diplomātiskais korpuss un vēstniecības sadarbības partneri, lai svinīgā gaisotnē svinētu Latvijas valsts 101. gadadienu. Vēstniece Kristine Naŗeniece uzrunāja klātesošos, uzsverot, cik daudz kopīgā vieno latvieŗus un somus gan vēsturē, gan kultūrā un valodā, savukārt, atšķirīgais ir tas, ar ko mēs bagātinām Eiropu. Eiropas gars ir būt vienlaikus gan latvietim, gan somam, somam un portugalim, lietvietim un latvietim, latvietim un francūzim.

FRANCIJA. 15. novembrī Latvijas vēstniecība Francijā kopā ar Latvijas Investīciju un Attīstības aŗentūras pārstāvniecību Parīzē rīkoja Valsts svētku diplomātisko pieņemšanu. Tika aicinātas Francijas valdības amatpersonas, parlamenta, pašvaldību un citu institūciju pārstāvji, ekonomiskie sadarbības partneri, kā arī Parīzē akreditētais ārvalstu diplomātiskais korpuss. Pieņemšanu apmeklēja arī kultūras asociāciju un sadraudzības pilsētu, kā arī Latvieŗu diasporas asociāciju pārstāvji un Parīzē dzīvojošie latvieŗu mākslinieki. Latvijas vēstnieks Francijā Imants Lieģis, uzrunājot viesus, pauda prieku par lieliskajām Latvijas un Francijas savstarpējām attiecībām, kā arī uzsvēra Latvijas un visas Eiropas drošības nozīmību, saliedētību starptautisko organizāciju kontekstā, kā arī Eiropas Savienības un NATO valstu vienotību.

IRIJA. 11. novembrī Latvijas vēstniecība Īrijā kopā ar latvieŗu kopienas pārstāvjiem pulcējās, lai pieminētu Lāčplēŗu dienu un par Latvijas brīvību kritušos karavīrus. Sarīkojums notika pašā Dublīnas centrā – *Peace Garden*, kas izveidots, pieminot Pirmajā Pasaules karā kritušos karavīrus Beļģijā, Flandrijas laukos. Sarīkojumu ar uzrunu atklāja Latvijas vēstnieks Īrijā Jānis Silis, atgādinot, ka Rīgas atbrīvošana no Bermonta kaŗaspēka bija nozīmīga uzvara, kas ietekmēja Latvijas tālāko likteni – mūsu valsts brīvība un neatkarība tika nosargāta. "Ši diena skaidri parādīja – ja cīņai ceļamies visi un esam vienoti, tad kļūstam neuzvarami. Tā bija kopīgiem spēkiem gūta uzvara, ko plecu pie pleca izcīnīja kā karavīri, tā brīvprātīgie – sievietes, jaunieŗi, politiķi, ierēdņi un daudzi, daudzi citi. Pateicoties tolaik un arī vēlākos laikos nestajiem upuriem un izlietajām asinīm, mēs šodien varam būt privilēģēta nācija, kas dzīvo pati savā valstī," uzsvēra J. Silis.

UNGĀRIJA. 11. novembrī Budapeŗstā, atzīmējot Latvijas neatkarības proklamēšanas 101. gadadienu, Latvijas vēstnieks Ungārijā Vilmārs Heniņš Militārās vēstures muŗeja telpās ar svētku uzrunu atklāja svinīgo pieņemšanu. Uzrunājot klātesošos, vēstnieks uzsvēra Brīvības cīņu nozīmi Latvijas neatkarības izcīnīšanā pirms 100 gadiem, īpaŗi pieminot uzvaru pār Bermonta spēkiem 1919. gada novembrī. Vēstnieks iepazīstināja viesus ar mūsdienu Latvijas valsts sasniegumiem, kā arī atzīmēja Latvijas un Ungārijas aktīvo divpusējo sadarbību dažādās jomās un izteica pateicību par Ungārijas dalību Baltijas reģiona drošības stiprināšanā.

BALTĶRIEVIJA. 12. novembrī vēstnieks Einars Semānis iepazīšanās vizītē tikās ar Baltķrieŗijas Ārlietu ministra vietnieku Andreju Dapkunasu. Puses apmainījās ar aktuālo informāciju par Latvijas-Baltķrieŗijas divpusējām attiecībām un atzīmēja aktīvo politisko dialogu un intensīvo sadarbību dažādu nozaru pārstāvju starpā, kā arī apsprieda tālākos plānus attiecībā uz Latvijas un Baltķrieŗijas augsta līmeņa amatpersonu vizītēm. • 13. novembrī Latvijas uzņēmēju Biznesa klubs Baltķrieŗijā atzīmēja desmit gadu jubileju, kam par godu Latvijas vēstniecībā Baltķrieŗijā tika organizēta svinīga pieņemšana. Uzrunājot Latvijas uzņēmējus un sadarbības partnerus, vēstnieks Einars Semānis uzsvēra Biznesa kluba pozitīvo ieguldījumu Latvijas un Baltķrieŗijas divpusējo ekonomisko attiecību attīstībā.

ĶĪNA. Ekonomikas ministrs Ralfs Nemiro uzturējās darba vizītē Ķīnā (Šanhaja, Vuhaņa). R. Nemiro piedalījās Ķīnas Starptautiskās importa izstādes atklāšanā. Izstādē Latvija piedalījās ar nacionālo stendu, un izstādē bija pārstāvēti vairāk nekā 30 Latvijas uzņēmumi. Vizītes laikā notika divpusējā tikšanās ar Ķīnas tūrisma un kultūras ministru, Ninbo, Senjanas un Harbinas pašvaldību pārstāvjiem, dzīvības zinātņu nozares uzņēmuma BGI/MGI vadību, Vuhaņas *East Lake High-Tech Development Zone* pārstāvjiem, kā arī aviokompānijas *Spring Airlines* vadību.

gads Eiropas kino" (*Rok przelomu. 1989 w kinie europejskim*). Filmā caur cilvēku atmiņu prizmu atspoguļoti Latvijas, kā arī Lietuvas un Igaunijas būtiskākie vēstures notikumi 20. gadsimtā – valstiskās suverēnitātes zaudēšana un Atmodas laiks, caurviju pavediens ir 1990. gada Vispārējie latvieŗu dziesmu un deju svētki, kad pirmoreiz pēc 50 okupācijas gadiem Rīgā satiekas dzimtenes un trimdas latvieŗi.

Atjaunos vēsturisko Rīgas cirka ēku

Rīgas cirka ēka tiks renovēta, lai tā kļūtu par daudzfunkcionālu

mākslas centru un mūsdienīgu – cirka izrādīšanas vietu, kā tas jau vēsturiski sākotnēji bijis paredzēts. ES fondu projektā paredzēts atjaunot un uzlabot cirka ēku, vienlaikus būtiski samazinot arī nepieciešamo enerģijas patēriņu ēkas siltumnoturības nodrošināšanai. Rīgas cirka ēka ir viena no vecākajām īpaŗi cirka vajadzībām projektētajām ēkām Eiropā. Tā ir būvēta 1888. gadā pēc arhitekta Jāņa Fridriŗha Baumaņa projekta un ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Kamēr Ķīna ir drīzāk ASV un Rietumu sāncense jeb konkurentē globālajā pretstavē, ar savām investīcijām "iespiežoties" citu valstu ekonomikā, Putina Krievijai "kollektīvie Rietumi", ieskaitot ASV un Eiropas Savienību, ir globālais ienaidnieks, un Kremļa specdienesti un hiobridkara meistari savā graujošajā darbībā lieto visus iespējamus trikus un viltu.

12. decembrī Lielbritānijā jānotiek parlamenta ārkārtas vēlēšanām, un patlaban, var teikt, "uzpeldējis" britu izlūkdienesta konfidenciali ziņojums, kur cita starpā minēta saviesīga pieņemšana 2012. gada 31. augustā, ko bija sarīkojusi Krievijas vēstniecība Londonā. Ielūgta bija "Krievijas konservatīvo draugu" gru-

pa, kurā izcēlās tie konservatīvo partijas politiķi, kuri jau toreiz vadīja "Leave" kustību, iestājoties par Lielbritānijas izstāšanos no Eiropas Savienības. Vārdu sakot, konfidencialajā ziņojumā likts saprast, ka Kremļis jau tad sāka gatavot augsni 2016. gada liktenīgajam referendumam, kurā ar patiešām niecīgu pārsvaru uzvarēja izstāšanās piekritēji un sākās moksliņā "breksita" epopeja, kas tagad ir novedusi pie ārkārtējām parlamenta vēlēšanām.

Un tagad no britu premjermīnistra Borisa Džonsona kancelejas nācis rīkojums: konfidencialo ziņojumu pilnībā publicēt tikai pēc 12. decembra vēlēšanām. Tūdaļ prestižajā Londonas avīzē "Guardian" paradījās skarbs raksts, kurā Hilarija Klintonē šautstija

Borisi Džonsonu par šo aizliegumu, šo patiesības slēpšanu. Viņa, kā zināms, "uz savas ādas" izbaudīja, ko nozīmē Krievijas iejaukšanās citu valstu vadītāju vēlēšanās...

Bet ne jau viss un visur atbilst Kremļa velmēm. Krievija esot... "dziļi norūpējusies" par to, kas noticis Bolīvijā, teikts Maskavas Ārlietu ministrijas paziņojumā. Rūpju iemesls ir tas, ka Bolīvijas prezidents Evo Morales, kurš bija šai amatā 13 gadus, sacelšanās rezultātā bija spiests atkāpties un meklēt patvērumu Meksikā. Morales pieder pie aborigenu indiāņu cilts, "piekopa" kādu no sociālisma paveidiem, un nemiēru izraisīja viņa autoritātais stils. Vārdu sakot, viņš tika gāzts, un viņa krišanu gaužām apraud

tris antiamerikāniskas valstis – Kuba, nelaimīgā Venecuēla un Nikaragva.

Galvenais joks ir tas, ka Morales, tāpat kā Kubas, Venecuēlas un Nikaragvas prezidenti, sludina radikālu socialismu – "strādnieku-zemnieku varu", kamēr šo valstu aizgādne Putina Krievija ir tīri kapitālistiska, pat oligarhiska, dziļi konservatīva un tumsonīga valsts.

Par nabaga Moralesu apžēlojusies propagandas milža Krievija šodien un televīzijas kanāla RT galvenā redaktore Margarita Simoņana, piedāvājot tam darbu RT spāņu redakcijā. Tatad par dienišķo maizi viņam nebūs jārūpējas.

Noslēgumā – kaut kas, kā mēdz teikt, no citas operas. Krievijā katru gadu notiek "Puškina la-

sījumi" (*Puškinskije čtenija*), kur akadēmiski izglītoti dalībnieki analizē dižā dejnieka daiļradi un garīgo mantojumu. Un nu tagad paziņots, ka "atzīmējot Josifa Vissarionoviča 140. dzimšanas dienu, Maskavā 21. un 22. decembrī notikšot "Staļina lasījumi" (*Staļinskije čtenija*), ko rīko Deņ-TV un laikraksts *Zavtra* Ar referātiem nākšot klajā vēsturnieki, publicisti un sociologi. Temas: "Staļins pagātnē un nākotnē", "Staļins un globalizācija" un citas. Interesants solās būt vēsturnieka Jevgenija Spicina referāts "Patriariāta rudens. Padomju dižvalsts (*deržava*) 1945.-1953. gados". Vēlīnais staļinisms, kad šī vīra smadzenēs brieda nodoms sākt Trešo pasaules karu... Bet diez vai Spicins to pieminēs...

KĀRLIS
STREIPS

Piektdien, 15. novembrī, Latvijas Valsts Robežsardzei apritēja simtā gadadiena. 1919. gads bija gads, kurā Brīvības cīņu laikā jaunās valsts pagaidu valdība čakli sāka organizēt savu politisko un sabiedrisko struktūru. Tā gada 7. novembrī Latvijas bruņoto spēku virspavēlnieks Jānis Balodis izdeva pavēli par robežsardzes priekšnieka amatu un par attiecīgo vienību formēšanu. 15. datumā jaunā iestāde sāka apsargāt valsts robežu. Protams, tajā brīdī tas bija ļoti nosacīts process. Proklamējot Latvijas Republikas neatkarību, Tautas padome bija deklarātīvi noteikusi jaunās valsts pagaidu robežu, bet cīņas apstākļos, protams, neviens tādas īpaši neņēma vērā. Rietumos daudzi politiķi cerēja, ka Krievijas pilsoņu karā bolševiki zaudēs, un tā rezultātā varētu veidoties krietni citādāka un demokrātiskāka Krievijas imperija. Nav nekāda pārsteiguma, ka Rietumu valstis mūsu valsts neatkarību *de iure* līmeņi atzina tikai pēc tam, kad bija noslēgts miera līgums ar Padomju Krieviju. Tobrīd valsts arī varēja pārņemt kontroli pār savu robežu. 1922. gadā iestāde pārdēvēta par Robežsargu divīziju. Pusotru gadu vēlāk Zigfrīda Meierovica valdība nolēma to izformēt un robežu apsardzību uzticēt Iekšlietu ministrijai. Tā izveidoja jaunu iestādi – Latvijas Robežpoliciju. 1935. gadā Ministru kabinets pieņēma jaunu likumu par robežas sargāšanu, tajā skaitā nodibinot Robežsargu brigādi ar pulkvedi Ludvigu Bolšteinu kā tās komandieri. Mazliet atkāpjoties no temas, Bolšteins bija vienīgais redzamais valsts pārstāvis, kurš PSRS okupācijas

sākumā pats sev atņēma dzīvību nošaujoties. Vēstulē "savai priekšniecībai" (neatsifrējot, ko tieši viņš ar to bija domājis, jo pašnāvības ritā viņš savas pilnvaras bija nodevis okupācijas varas iekšlietu ministram Vilim Lācim) nu jau ģenerālis Bolšteins rakstīja: "Mēs, latvieši, sev uzcēlām jaunu, staltu ēku, savu valsti. Sveša vara grib piespiest, lai mēs to paši noārdām. Es nespēju piedalīties."

Okupācijas laikā, protams, Latvijai savas robežas nebija. Latvija bija Padomju Savienības rietumu robeža, un it īpaši jūras robeža tika sargāta ļoti intensīvi. Gar visu mūsu valsts krastmalu noteiktas zonas, kurās drīkstēja atrasties tikai vietējie iedzīvotāji un cilvēki ar specifisku atļauju. Režims noteikti saprata, ka salīdzinoši netālie Zviedrijas krasti dažam labam varēja kļūt par pārāk lielu kārdinājumu. Taču tas bija tika 1990. gada decembrī, kad okupētās Latvijas pēdējā Augstākā Padome pieņēma likumu par Latvijas Republikas robežu. Doma bija to atjaunot tādu, kāda tā bija dienu pirms PSRS invāzijas 1940. gadā. Tajā pašā laikā Augstākā Padome saprata, ka neko aktīvu attiecībā uz valsts robežu tā nevar darīt, jo PSRS, kā nekā, joprojām eksistēja. Pēc 1991. gada augusta puča Maskavā, kuŗa rezultātā Latvija piepeši atguva starptautiski atzītu neatkarību, Augstākās Padomes prezidijs apstiprināja nolikumu par Latvijas kaŗavīra zvēresta nodošanas kārtību. Tā paša gada 11. novembrī, tāpat tobrīd vēl ne īsti atjaunotajā Lāčplēšu dienā, pirmie robežsargi Rīgas Brāļu kapos nodeva savu zvērestu. Par savu juridisko at-

jaunošanas datumu Robežsardze uzskata 1991. gada 13. decembrī.

Pirmais solis bija izveidot kontrolpunktus uz ceļiem, kā arī pārņemt PSRS robežapsardzības kaŗaspēka funkcijas ostās un lidostās. 1992. gada februārī nodibināta Aizsardzības spēku Robežsargu brigāde, tā apvienojot septiņus bataljonus, Rīgas atsevišķo robežkontroles punktu, kā arī mācību centru Vārvē. Robežsardzes atjaunošanā traucēja fakts, ka recidīvisi no PSRS laikiem bieži vien robežkontroles un muitas punktiem uzbruka reidos. Otrs jautājums, protams, bija par robežlīgumiem. Līgumi ar Igauniju un Baltkrieviju nekādus īpašus sarežģījumus nerādīja. Krievijas gadījumā mūsu valstī bija nacionālisti, kuri sāka runāt par Abrenes aprīņa atgūšanu. Tā vietā Krievijas cars Vladimirs piesolīja "beigta ēzeļa ausis," taču ar laiku arī ar Krieviju robežlīgums tika parakstīts un ratificēts. Lietuvas gadījumā zemes robežas līgums ir bijis sen, bet jūras robežas līgums, ja nemaldos, nav parakstīts vēl šobaltdien, jo kaut kur zem Baltijas jūras, iespējams, atrodas naftas nogulsnes, un neviens nezina, vai vairāk melnās vielas ir vienā vai otrajā pusē. Tas var šķist kā visai muļķīgs iemesls sarunu neuzsākšanai, bet tā nu tas ir.

Atjaunotās neatkarības laikā robežsargi sākumā bija bruņoto spēku un pēc tam Iekšlietu ministrijas pakļautībā. Patlaban Valsts Robežsardzei ir nodaļas Viļākā, Ludzā, Daugavpilī, Ventspilī un Rīgā. Aviācijas pārvalde atrodas Isnaudas pagastā (jā, ir arī pagasts ar tādu nosaukumu) Latgalē ar atbalsta punktu

Ventspils lidostā. Rēzeknē, savukārt, atrodas robežsardzes kolledža, kas sadarbībā ar Rēzeknes universitāti piedāvā otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības robežsardzes bakalaura programmu. Robežsardze mūsu valstī veic izmisīgi svarīgu darbu. Tā palīdz novērst nelikumīgu robežas šķērsošanu, kā arī kontrabandu. Tas ir sevišķi būtiski mūsdienās, kad esam Eiropas Savienības dalībvalsts ar iekšējo robežu neesamību. Gadās kādam ielavīties pāri Krievijas robežai, un tas cilvēks līdz ar to var veik visu ceļu līdz Portugales dienvidiem, ja viņam tā labpatikas. Kontrabandas kontekstā runa ir par cigaretēm, alkoholu un daudzām citām precēm. Latvijas Valsts Robežsardzei varam būt ļoti pateicīgi nūdien.

Par robežām arī varam padomāt mūsu valsts neatkarības kontekstā. Šogad 18. novembrī, kā zināms, atzīmējam 101. gadienu valsts neatkarības proklamēšanai 1918. gadā. Tā bija robeža starp provinci Krievijas imperijā un brīvu un neatkarīgu valsti. Otrās pasaules kaŗš, savukārt, bija robeža starp brīvu un neatkarīgu valsti un okupētu republiku "brālīgajā" Padomju Savienībā. Un tad trešās tautas Atmodas laiks bija robeža starp apspiestību un lielāku brīvību, starp cenzūru un atklātību, starp meliem un patiesību un galu galā – starp nebrīvu un brīvu valsti. Tas nebija tikai politisks vai juridisks process. Tā bija arī robežšķirtne cilvēku domāšanā starp pagalam represētām domām PSRS laikā un arvien lielāku domas brīvību, sākot ar spēju novērst vēl vienas hidroelektro-

stacijas celšanu uz Daugavas, kā arī metro būvēšanu Rīgā, turpinot ar arvien plašākām tautas manifestācijām, turpinot ar minēto Augstāko Padomi, kuŗa 1990. gada 4. maijā pasludināja Latvijas neatkarības atjaunošanu, un beidzot ar pilnīgu neatkarības atjaunošanu 1991. gada augustā. To, cik lielu drosmi tas prasīja, norāda fakts, ka Latvijas Tautas frontes dibināšanas kongresā neviens par neatkarību neuzdrīkstējās runāt, runa bija tikai par plašākām tiesībām reformētā Padomju Savienībā. Tas ir tas, uz ko cerēja PSRS pēdējais līderis Michails Gorbačovs ar savu atklātības politiku. Protams, tas bija zirgs, kuŗš, reiz izlaists no aploka, pazuda tālajos apvāršņos, bet galu galā tā nūdien bija robeža starp vienu, smagu un kaitīgu iekārtu, un citu, brīvu un neatkarīgu iekārtu. Jā, Latvijā joprojām ir pietiekami lielas problēmas ar nabadzību, korupciju, bieži vien sastopamu politisko patvaļu un visu pārējo. Taču jau pirms pāris gadiem pienāca tā diena, kad Latvijas neatkarības periods, kopā skaitot pirmo brīvvalsti un laiku kopš PSRS sabrukšanas, bija gaŗāks nekā laiks, kādu mūsu valsts pavadīja zem padomju, nacistu un tad atkal padomju okupācijas. Par visu vairāk, būdama NATO dalībvalsts, Latvija ir lielākā drošībā nekā tā jebkad ir bijusi savā 101. gada pastāvēšanas laikā. Arī tā bija robeža starp mazu un neaizsargātu valsti un valsti, kuŗa sastāv pasaules varenākajā militārajā aliansē. Par to būtu pateicīgam jājutās ikkatram Latvijas iedzīvotājam, pilsonim, sabiedrotajam un draugam. Dievs, svētī Latviju!

Par robežām

Īpaša stipendija ļoti īpašai jaunietai

**VITOLU
FONDS**

Šoruden Vitolu fonds piešķir ar īpašu tapšanas vēsturi saistītu stipendiju – Kluso varoņu fonda stipendiju – jaunietai, kuŗa ir pirmā neredzīgā skolniece, kas Latvijā beigusi vispārīzglītojošo vidusskolu. Stipendiāte **Līga Paula Paleja** tagad studē Latvijas Kultūras akadēmijā starpkultūru sakarus ar speciālizāciju Latvija-Spānija un reizē apgūst mūzikas teoriju un saksofona spēli Pāvila Jurjana mūzikas skolā. Līgai Paulai piešķirtā stipendija, kas veltīta Liepājas ebrēju piemiņai, ir saistīta ar citas personas traģiskām, bet reizē varonīgām likteņa gaitām, kas viņu iedvesmojusi palīdzēt Latvijas jauniešiem ar īpašām vajadzībām. Līga Paula ir trešā, kuŗai šī stipendija piešķirta.

Stāsts sākas ar Liepājas ebrēju izcelsmes jaunietai Eduardu Alperoviču (vēlāk Andersu), kuŗam kopā ar māti ļoti brīnumainā kārtā izdevās izglābties no Holokausta un 1944. gadā, kopā ar pārējiem latviešu bēgļiem, izkļūt uz Rietumiem, kamēr visus pārējos viņa plašajai ģimenei piederīgos nacisti nogalināja. Izglābties viņam un mātei palīdzēja vairāki cilvēki, kuŗi to veica, riskējami ar savu dzīvību. Šos notikumus Eduards Anders ir aprakstījis savā autobiogrāfiskā stāstā "Latviešu vidū Holokausta laikā" (*Jumava* 2011). Nonācis ASV, Eduards Anders kļuva par profesoru Čikāgas Universitātē un ļoti ievērojamu zinātnieku, īpaši nodarbojoties ar no kosmosa gūtu materiālu pētīšanu.

Reiz pensionējies, laikā kad Latvija atguva savu neatkarību, Anders nolēma uzņemt sakarus ar savu dzimteni. Liepājā Anders daudz veica, lai saglabātu savu tuvnieku un viņu likteņa biedru piemiņu, kuŗi gāja bojā kā bolševiku Gulagā tā nacistu Holokausta. Bet viņš īpaši vēlējas godināt tos daudzos piemirstos cilvēkus, kuŗi šausmīgajos kaŗa okupāciju gados, riskējami ar

Eduards Anders

savu dzīvību, glāba ne tikai viņu un viņa māti, bet centās glābt visus vajātos. Runa ir ne tikai par ebrējiem, bet arī par Latvijas patriotiem, čigāniem, lepras slimniekiem, pretestības cīnītājiem pret okupantiem, izbēgušiem kaŗa gūstekņiem u.c., kuŗi bija kā vienas, tā otras okupācijas varas upuri. Īpaši Andersam nepatika fakts, ka Rietumos daudz negatīvu viedokļu par latviešiem veidoja cilvēki, kuŗi balstījās uz tiem samērā nedaudzajiem latviešiem, kuŗi aktīvi sadarbojās ar nacistiem un piedalījās viņu rīkotajā Holokausta. No paša pieredzes viņš zināja, ka vairums latviešu okupantu neģēlības noraidīja un tām aktīvi vai pasīvi pretojās.

Kluso varoņu fonda otrš dibinātājs un fonda dvēsele Pēteris Bolšaitis izglītību ieguvis Kalifornijas Tehnoloģiju institūtā, strādājis gan ASV, gan Venecuēlā un Vācijā, bet, Latvijai iegūstot neatkarību, atgriezies uz dzīvi dzimtenē. Šobrīd, būdams pensijā, aktīvi vada Kluso varoņu fondu, popularizē tā idejas, tulko un izdod grāmatas, apsaimnieko ģimenes nekustamo īpašumu "Lāčplēša centrs", ir korporācijas Fraternalitas Lettica filistrs. Viņš dibinājis SIA "Lāčplēša centrs" stipendiju un Īras Kuhn-Bolšaitis un Pētera

Pēteris Bolšaitis

Bolšaitis stipendiju, lai sniegtu atbalstu talantīgiem un centīgiem Latvijas jauniešiem. Kopš 2004. gada izskolojis jau 20 jauniešus, bet četri turpina studijas patlaban. Par nopelniem Latvijas Valsts labā Pēteris Bolšaitis saņēmis Triju Zvaigžņu ordeni.

Domājot, kā godināt tos cilvēkus, kuŗi centās glābt līdzcīvē-

ku dzīvības, Pēteris Bolšaitis un Eduards Anders radīja "Kluso varoņu fondu". Šis projekts iekļāva dažu grāmatu izdošanu par šo tematu, pabalstu "Lipkes memoriālā mūzeja" glābēju un glābto datu bāzes veidošanai un, galvenokārt, Vitolu fonda administrētu stipendiju maģistrantūras vai doktorantūras līmeņa studentiem, kuŗi specializējas Latvijas 20. gs. vēstures apzināšanā. Projekts guva plašu atbalstu sabiedrībā, un līdzekļus tam ziedoja 14 organizācijas, un teju 80 privātpersonas. Ziedotie līdzekļi tiek noguldīti vērtspapīru kontā, un stipendija izmaksāta no gūtās peļņas, kas garantē, ka tā pastāvēs ilgstoši.

Ziņa par Klusajiem varoņiem nonāca pie Ellas – dāmas, kuŗa dzīvo Izraēlā. Viņas dzīves stāsts arī ir bijis traģisks. Viņas vecāki, liepājnieki, bija pārdzīvojuši Holokaustu, Liepājas geto un koncentrācijas nometnes un pēc kaŗa beigām nonākuši Kipras salā, kur briti integrēja bēgļus, kuŗi mēģi-

nāja nokļūt Palestīnā – kas toreiz vēl bija Anglijas protektorāts. Tur nomocītajai mātei piedzima smagi sakropļota meitiņa. Ella tomēr izdzīvoja un izmācījās un strādāja par mākslas terapeiti, bet palika invalide uz mūžu. Izdzirdējusi par "Kluso varoņu fonda" stipendiju, viņa piedāvāja gadu ilgu stipendiju kādam latviešu studentam ar īpašām vajadzībām, jo visu ļauno, ko viņas vecākiem un viņai nācies pārdzīvot, viņa vēloties atdarīt ar labu. Šī cēlsirdīgā rīcība aizkustināja "Kluso varoņu fonda" dibinātājus Eduardu Andersu un Pēteri Bolšaitis un tie nolēma blakus "Kluso varoņu" stipendijai dibināt otru – "Liepājas ebrēju piemiņas" stipendiju, veltītu studentiem ar īpašām vajadzībām. Šobrīd tā sniedz pabalstu Līvai Paulai un nākotnē palīdzēs vēl citiem. Ziedojami fondam turpina ienākt, jo doma par ļauna atlidzināšanu ar labu ir iedvesmojusi ne vienu vien.

Vitolu fonds
www.vitolufonds.lv

Ir novembris..

Latvijas, mūsu kopīgās Tēvzemes, svētku laiks. Šobrīd ar tumsu cīnās gaisma, lai uzvarētu un mūsu zemi stipru un varenu nākotnei nodotu. Saka – šis esot pats pelēkākais un skumjākais laiks gadā, saka – tik ļoti maz gaismas un saules...

Taču vienlaikus novembris dāvā brīnišķu iespēju – prast ieraudzīt gaišumu sevī un dāvēt to citiem – ar lielu un mazu roku nesto lāpu ugunīm Lāčplēša dienā, ar aizdegtām svecītēm krastmalā Latvijas jubilejā un jo īpaši ar vēlmi iedegt ticības uguniņū labajam to cilvēku dzīvē, kam tas visvairāk nepieciešams. Un vēl – lai izteiktu pateicību cilvēkiem, kuri tik daudz paveikuši Latvijas nākotnes labā. Jums, mīļie ziedotāji...

*Sveicam Latvijas Republikas
proklamēšanas dienā!*

Tavs VITOLU FONDS 18.11.2019.

Mūzeja "Latvieši pasaulē" mēneša priekšmets novembrī

2019. gadā ik mēnesi Rīgā, Latvijas Nacionālās bibliotēkas vestibila apmeklētāji var iepazīties ar vienu priekšmetu no mūzeja "Latvieši pasaulē" krājuma. Katrs no izstādes priekšmetiem atspoguļo kādu īpašu stāstu par latviešu dzīvi ārpus Latvijas. Šis stāsts arī tiek publicēts ik mēnesi presē. Izstādi "Mēneša priekšmets" 2019. gadā atbalsta Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts un Latvijas Nacionālā bibliotēka.

Mūzejs satiek mūsdienu izbraucējus

Mūzejs un pētniecības centrs "Latvieši pasaulē" vāc vēsturiskus stāstus, priekšmetus, dokumentus un fotogrāfijas par latviešiem, kuri dažādu iemeslu dēļ ir izbraukuši no Latvijas un dzīvo ārpus tās robežām. Mūzeju interesē ne tikai izceļošanas iemesli, bet arī izbraukšanas apstākļi un tas, kā, nonākot jaunajā mītnes zemē, latvieši nodrošina sev iztiku, uztur vai neuztur latviešu valodu un tradi-

Kaspars Tolka darba zābaki. Valkāti no 2012. līdz 2017. gadam, strādājot uz Norvēģijas zvejas kuģa "Stording"

cijas, kādas ir viņu domas par latvisko identitāti un kultūru. Mūzeja 12 pastāvēšanas gados ir intensīvi krāti materiāli par latviešu izceļošanu no 19. gadsimta vidus līdz Otrā Pasaules kaŗa beigām. Tagad mūzejs ir sācis mērķtiecīgi vākt informāciju arī par tiem simtiem tūkstošu latviešu, kuŗi ir izbraukuši

Rimants Kobanovs un Liene Tolka, strādājot zivju fabrikā "Tufjord" Rolvsøy salā Ziemeļnorvēģijā 2006. gadā.

pēc valsts neatkarības atgūšanas 1991. gadā un veidojuši savu dzīvi ārpus Latvijas. Šie jaunizbraucēju stāsti nav vienkārši atspoguļojami mūzeja krājumā – kā parādīt neseno izbraukšanas pieredzi tīmekļa un digitālo fotogrāfiju laikmetā?

Šoruden mūzejs "Latvieši pasaulē" devās uz Norvēģiju, lai satiktu nesenos izbraucējus un pierakstītu viņu stāstus par dzīvi,

darbu ziemeļu zemē un attiecībām ar Latviju.

Pirmais, kuŗš no ventspilnieku Tolku ģimenes aizbrauca uz Norvēģiju, bija Kaspars Tolka māsa Liene – viņa turp devās 2005. gadā, lai piepelnotos, strādājot zivju fabrikā Ziemeļnorvēģijā. Liene Norvēģijā sagaidīja viņas draugs Rimants, kuŗš jau bija izbraucis, lai pelnītu iztiku ģimenei un varētu atmaksāt kredītu par māju Latvijā. Pēc kāda

laika globālās ekonomikas krīzes iespaidā viņiem pievienojās vairāki radinieki, arī Lienes brālis Kaspars 2007. gadā. Rimants un Kaspars vairākus gadus smagi strādāja uz zvejas kuģa "Stording", zvejojot zivis gar Norvēģijas piekrasti. Šodien Liene un Rimants ar savu ģimēni dzīvo Dāfford ciematā Norvēģijā. Kaspars ir nopircis pats savu zvejas kuģi un dzīvo ar ģimēni Havøysund salā Norvēģijas ziemeļos.

Par mecenātismu ar valstisku jēgu

Uzņēmējs, "Laika" atbalstītājs, SIA "Kokpārstrāde 98" vadītājs Gunārs Dzenis intervijā Ligitai Kovtunai

Novembrī aprit gads, kopš Mūžībā aizgāja uzņēmuma dibinātājs un dvēsele, mecenāts un krietnais vīrs Visvaldis Dzenis. Viņš diemžēl nepaguva saņemt Latvijas valsts augstāko apbalvojumu – Triju Zvaigžņu ordeni, ko bija patiešām pelnījis. Ordeni glabā Visvalža uzticamā dzīvesbiedre Sigrida. Un viņa Latvijas lolojumā – strauji augošajā uzņēmumā "Kokpārstrāde 98" tagad iesaistīties dēļ Pēteris, kuŗš gan arī turpina darbu savā profesijā, Pēteris ir chirurģs Amerikā. Gunārs Dzenis vada ikdienas darbu Latvijā un ir uzņēmuma valdes priekšsēdis

Kā rit darbs bez Visvalža? Aizkustinoši, ka jūsu kabinetā pie sienas ir Visvalža portrets – viņš joprojām rimti un mazliet šķelmīgi (kā tas Visvaldim bija raksturīgi) noraugās un, šķiet, ir klāt, kopā ar jums.

Kā gan citādi! Visvaldis īstenībā man bija kā otrs tēvs, jo pašā tēvs, Visvalža brālēns un draugs, aizgāja Mūžībā 2008. gadā. Visvaldis bija arī mans lielākais un labākais biznesa skolotājs, un es mēdzu teikt, ka nekāds maģistra grāds nevar iedot tās zināšanas, ko man deva Visvaldis un kas bija viņa pašā praksē un pieredzē balstītas.

Visvaldis pats, savukārt, mēdza jokot, ka viņam vienkārši ir "labs ķēriens" biznesā.

Kas nu ir, tas ir, bet labas iemaņas arī attīstās ilgstošā darbā, zināšanās un pieredzē. Atcerēsimies, ka Visvaldim bija doktora grāds. Un vēl viņam piemita izcilas cilvēciskās īpašības, kā milzu pašaieliedzība un cieņa pret savu dzimtu. Pie sienas blakus portretam jūs redzat viņa māsavīra, mākslinieka Staņislava Kreica gleznotās Visvalža tēvamājas Sventē. Būdams tālredzīgs vīrs, Visvaldis jau laikus iesaistīja uzņēmuma darbā mazbērņus, trīs no viņiem vasarās te strādāja.

Es spilgtāk atceros mazmeitu Melisu, kuŗa strādāja arī Okupācijas mūzejā, restorānā Kungurija Turaidā un arī pie jums.

Nu jau Melisa ir izstudējusi finanču zinības, nodibinājusi ģimeni, protams, runā latviski. Dēls Pēteris, būdams ārsts, rēgulāri un aktīvi iesaistās Latvijas uzņēmumā, brauc šurp vairākas reizes gadā, ir valdes loceklis un piedalās stratēģisko uzdevumu lemlšanā. Pavasarī abi bijām aizbraukuši uz Hannoveri Vācijā, kur notiek lielākā kokapstrādes tehnoloģiju izstāde. Noslēdzām jaunus līgumus par moderno tehnoloģiju iegādi, apjomīgus investīciju līgumus. Jo – visu laiku ir jātur roka uz pulsa, jāreķinās ar pieaugušo konkurenci. Kokapstrādes uzņēmumi sen vairs nestrādā kā vienkārši gateri, neviens vairs ar rokām neveļ balķus, visi procesi ir automatizēti, strādā roboti, un vajag cilvēkus – speciālistus, kas prot tos vadīt. Mūsu uzņēmumā joprojām strādā ap 300 darbinieku, bet apjomi palielinās, pateicoties tehnoloģijām. Starp citu, mēs nodar-

Gunārs Dzenis: "Latvija ir brīnumaina, perspektīva zeme, kur taču gribas atgriezties. Pats studiju gados strādāju Amerikā, bet tur mani pat nepiemeklēja doma, ka varētu palikt. Ikreiz, kad no pasaules ceļiem atgriežoties, lidmašīna nolaižas Rīgas lidlaukā, mani pārņem tāds prieks! Daba, četri gadalaiki, tuvie cilvēki... Un nekad mūsu valstī nav bijis tik augsts labklājības līmenis kā tagad. Protams, nevar pievērt acis, ka ir ļaužu grupas, kam neklājas viegli, tāpēc tiem, kas varējuši nopelnīt, ir jāsniedz atbalsts tiem, kam iet grūtāk. Vislabāk –, ievērojot veco, labo principu par zivi un makšķeri".

binām tikai vietējo darbaspēku, nav neviena strādnieka no tā sauktajām trešajām valstīm – Ukrainas, Baltkrievijas, Moldovas.

Kā jums tas izdevies?

Pirmām kārtām nodrošināt labas algas, kas "Kokpārstrādē 98" ir vīrs vidējās nozarē, rūpējoties par darba vidi, darbinieku ērtībām, ēdināšanu. Ar autobusu tiek izvadāti cilvēki, kas dzīvo 50 km rādiusā.

Tai pašā laikā arī turpināt Visvalža iedibinātās mecenātisma tradīcijas, un te atbalstīto saraksts ir tiešām iespaidīgs, ieskaitot avīzi Laiks – kopš tā brīža, kad Visvaldis Dzenis uzdāvināja simt Laika abonementus Latvijas Simtgadē, sakot: "Ceru, ka mans piemērs būs lipīgs..."

Šajās dienās man piezvanīja Veneranda Stramkales kundze no

Viļāniem un jautāja, vai arī nākamgad varēšot saņemt *Laiku*, ko izlasot no pirmās lappuses līdz pēdējai... Protams, šo atbalsta programmu turpināsim, būs simt abonementu Latvijā, jo – avīze ir tiešām laba un vērtīga. No sirds sveicu jūs 70. gadskārtā un novēlu turpināt! Šī avīze ir jāturpina, neraugoties uz digitalizācijas uzvaras gājienu pasaulē, jo ne jau visi, it īpaši vecākās paaudzes cilvēki, būs ar mieru lasīt datorā. Un ne tikai vecākās – mana 23 gadus jaunā meita, kā novēroju, daudz lasa "papīrā". Pats arī esmu drukātā vārda cienītājs, nekad neesmu lasījis grāmatu planšetē. Tas turklāt ir arī labāk redzei, kas jāsadzē, ja gribi ilgi un veiksmīgi strādāt. Lai jums veicas!

Runājot par citām atbalsta programmām, pirmām kārtām minēšu Vītolu fondu – turpinām 10

augstskolu stipendijas, kam šogad, pēc manas iniciatīvas, un pateicoties Vītolu fonda atsaucībai, pievienojam vēl trīs arodizglītībā. To uzskatu par ļoti aktuālu un atbalstāmu, jo valstij vajadzīgi arī amatu meistari un skoloti cilvēki, kas pratīs strādāt ar jaunajām tehnoloģijām, piemēram, vadīt komplicētās modernās iekārtas. Ir labi, ja ir ielikti stingri pamati arodizglītībā, ja ir izpratne par procesiem reālajā darbā. Šie trīs jaunie līgumi noslēgti ar Balvu arodskolu, ar ko mums jau bijusi sadarbība – audzēkņi strādājuši praksi mūsu uzņēmumā. Valstij vajag speciālistus, kas spēj iekļauties augstā ekonomikā, un Latvijā ekonomika nepārprotami aug. Mūsu uzņēmuma produkcija veido 95% eksporta, katra darbavieta "saražo" aptuveni 100 tūkstošus eiro, un šo ciparu gri-

bam paaugstināt no gada gadā. Mūsdienu arodskola arī vairs nevar orientēt jauniešus tikai uz "nišas" specialitāti, kā, piemēram, "smalko" galdniecību. Protams, vajag arī meistarus, kas prot izgatavot smalku kumodi, bet, valstiski raugoties, jāiegulda līdzekļi izglītībā, kas nesīs lielāku ekonomisko efektivitāti.

Kādas ir citas atbalsta prioritātes bez jau minētās izglītības?

Visvaldis tās jau sākotnēji bija iezīmējis, tātad, izglītība, kultūra, sports – jomas, kuŗās ar līdzekļu piesaisti iet visgrūtāk, bet kas ir nozīmīgas attīstītas valsts nākotnei. Un vēl arī vēsturiskā atmiņa, kālab atbalstām Okupācijas mūzeju un Likteņdārzu, ko atbalstīsim arī turpmāk. Piešķirot līdzekļus, atminos savulaik Viļa Vītola teikto, ka neder "saskaldīties". Tā mērķtiecīgi piešķiram naudu Siguldas "Baltajam flīgelim" mūzikas instrumentu iegādei, arī jauno mākslinieku ceļam uz starptautiskiem konkursiem, tērpu iegādei Rīgas Doma skolas meiteņu korim, Slēpošanas asociācijai, jaunajiem Siguldas basketbolistiem un volejbolistiem, Allažu skolai bibliotēkas grāmatu krājuma papildināšanai... visus nemaz tā uzreiz nevaru nosaukt.

"Kokpārstrāde 98" bijis arī starp Amerikas latviešu Dziesmu svētku atbalstītājiem...

Esam atbalstījuši arī Andreja Jansona iniciatīvas – "Lolitas brīnumputna" izrādi aizvadītajos Dziesmu svētkos Latvijā un viņa mūzikālās izglītības programmu Latvijas skolās.

Esam iesākuši arī jaunu programmu, kas saistīta ar tautiešu atgriešanos Latvijā, proti, ceļam kvalitatīvu simt dzīvokļu māju Allažos, vienlaikus nodrošinot cilvēkiem darbavietas. Te jāmin labā sadarbība ar Siguldas pašvaldību, ko vada Uģis Mitrevics. Sigulda strauji attīstās, tiek nopietni domāts un darīts attiecībā uz pilsētas infrastruktūru un iedzīvotāju labklājību. Ir taču daudz, ļoti daudz cilvēku, kas nav devušies prom no Latvijas, neraugoties uz grūtībām – visu cieņu viņiem! Ir, protams, cilvēki, kas aizbraukuši, lai tiktu galā ar kredītsaistībām. Un, kā vienmēr un visur ir "laimes meklētāji", kam *ubi bene, ibi patria*.¹

Latvija ir brīnumaina, perspektīva zeme, kur taču gribas atgriezties. Pats studiju gados strādāju Amerikā, bet tur mani pat nepiemeklēja doma, ka varētu palikt. Ikreiz, kad no pasaules ceļiem atgriežoties, lidmašīna nolaižas Rīgas lidlaukā, mani pārņem tāds prieks! Daba, četri gadalaiki, tuvie cilvēki... Un nekad mūsu valstī nav bijis tik augsts labklājības līmenis kā tagad. Protams, nevar pievērt acis, ka ir ļaužu grupas, kam neklājas viegli, tāpēc tiem, kas varējuši nopelnīt, ir jāsniedz atbalsts tiem, kam iet grūtāk. Vislabāk –, ievērojot veco, labo principu par zivi un makšķeri.

¹ *Kur labi, tur dzimtene.* Latīņu valodas "spārnotais izteiciens". – Red.

“Mums Latvija ir jāaizstāv.”

Galvenās lomas atveidotājs filmā “Dvēseļu putenis”
Oto Brantevics sarunā ar Māru Libeku (LA)

Oto Brantevics pirms trim gadiem, kad viņu starp 1300 jauniešiem izraudzīja galvenā varoņa Artūra Vanaga lomai filmā “Dvēseļu putenis”, kas tapusi pēc Aleksandra Grīna vēsturiskā romāna motīviem un kuŗas pirmizrāde ir šodien, mācījies Turlavas pamatskolas 9. klasē, kuŗā bija vien pieci skolēni. “Smieklīgi atcerēties, kāds es biju filmēšanas sākumā. Bet tagad, pēc diviem filmēšanas gadiem, esmu kļuvis daudz atvērtāks, fiziski norūdīts un ļoti patriotiski noskaņots – esmu latvietis un nāku no mazas, bet diženas tautas,” saka filmā strēlnieku gaitas pārdzīvojušais Kuldiģas Centra vidusskolas 12. klases skolnieks.

Lielu daļu filmas esi redzējis, ierakstot audio Artūra tekstu. Režisors Dzintars Dreiberģs stāstīja, ka teksta ierakstīšana pēc tam, kad bija pabeigta filmēšana, tev neesot bijis viegls process. Pastāsti, lūdzu, kā tas notika?

Skaņu studijā man bija gandrīz nekustīgi jāstāv un jārunā kādas četras stundas. Pēc stundu ilga pusdienlaika turpināju trīs stundas iejusties Artūra lomā. Un tā, cik atceros, kādas četras dienas pēc kārtas. Bija arī dažī izņēmumi, kad teksts bija jāierunā, rāpojot kā kaujas laukā. Ir taču atšķirība, kā cilvēks elpo stāvot un guļot, fizisku aktivitāšu laikā.

Kad pieteicies konkursā uz galvenā varoņa lomu, tev taču bija kāda vīzija, kā filmēšana notiks, kas varētu būt jādara? Vai no sākotnējām domām, kad devies uz konkursu, un tagad, kad filma uzņemta, ir kaut kas papildījies?

Godīgi sakot, nedomāju, ka uzvarēju, tāpēc par to, kā būtu, ja būtu, vispār nedomāju. Biju pat simtprocentīgi pārliecināts, ka netikšu pie galvenā varoņa lomas, jo sev neticēju. Visu laiku bija liels uztraukums, nejutu, ka manī mīt kaut kas no aktiera.

Biju skatījies, kā top filmas Holivudas stilā, redzējis, ka režisors bieži blāuj uz aktieriem un radošā komanda neizskatās īpaši vienota. Bet manā gadījumā izrādījās pilnīgi pretēji – režisors Dzintars Dreiberģs bija ļoti saprotošs, par ko man bija ļoti liels prieks, jo ar viņu bija viegli strādāt. Komanda bija ļoti vienota – ar jebkuŗu cilvēku filmēšanas starplaikos varēja runāt kā ar draugu.

Ko tev lika darīt tā sauktajā aktieru kastingā, pirms izvēlējās Artūra lomai?

Ļoti slikti to atceros, jo man bija liels uztraukums – šķiet, lielākais manā mūžā. Apmēram atceros pirmo improvizācijas scenāriju – man bija jānotēlo bērna auklis, kuŗš esot dzēris, sitis bērnu un viņu atlaiduši.

Otrajā kastingā jau bija palikuši tie trīs spējīgākie. Toreiz atkal biju uztraucies ne pa jokam, jo man teica, ka tagad satikšu režisoru.

Man bija bail. Bet pēc pirmās tikšanās ar režisoru nomierinājos, jo viņš nemaz nebija tāds, kādu savā galvā biju iedomājies. Ļoti patīkami bija strādāt arī ar Artūra tēva lomas atveidotāju Mārtiņu Vilsonu, kaut gan iepriekš biju domājis, ka viņš ir tāds diezgan šerps.

Kuŗā brīdī izlasīji biezo Grīna vēsturisko romānu?

Pēc pirmā filmēšanas perioda, kas notika pavasarī. Jutu, ka tas ir mans pienākums, nevis tādēļ, ka esmu galvenais varonis, bet man tas patiešām sāka interesēt. Romānu lasīt bija diezgan viegli līdz Ziemassvētku kaujām, jo visu, ko lasīju, saistīju ar sevi. Neraugoties uz to, ka tā bija diezgan divaina un pat neērta sajūta.

Vai tev radās interese piedalīties šajā vērienīgajā projektā tāpēc, ka tavs vecvecvecvectēvs bija strēlnieks?

Mana mamma mudināja mani piedalīties ne tāpēc, ka man tajā laikā sāka interesēt vēsture, bet vairāk tādēļ, ka nedaudz nodarbojos ar kino Turlavas pamatskolā – filmēju īsfilmas. Taču tajā pašā laikā man arvien vairāk sāka interesēt latviešu strēlnieku vēsture – arī tāpēc, ka vecvecvecvectēvs Jans Leskavnieks gāja cīnīties.

Bet pa vidu galvā jaucās domas, ka es taču nezīnu, kā tas kastinga notiks, tāpēc vakarā izlēmu nepiedalīties. Nākamajā dienā, kad ieradās skolā, mani divi klasesbiedri paziņoja, ka viņi gan iešot. Un tā es kompānijas pēc arī nolēmu doties viņiem līdzi.

Kas tev filmēšanas procesā bija pats grūtākais?

Psicholoģiski iejusties tēlā, piemēram, notēlot skumjas, kad Mirdza pamet Artūru. Visas nāves, kas pēc tam sekoja, bija vēl grūtākas. Šīs ainas tika filmētas vismaz pusi dienas, un tas nozīmēja, ka emocijām bija jāsaģlabas visu šo laiku. Sekoja dažādi ieteikumi no režisora, piemēram, lai es nerunājo, ne ar vienu, domāju pats pie sevis.

Filmas pirmizrādē. No kreisās: fonda “Namejs” vadītājs, ģenerālleitnants Raimonds Graube, režisors Dzintars Dreiberģs un galvenās lomas atveidotājs Oto Brantevics // Foto: Ernests Dinka

Nespēju viesnīcā normāli pagulēt.

Tu pa istam izjuti, kā tas ir – nogalināt?

Tas pirmais šāviens ir instinkatīvs. Līdzko to izdari, saproti, ko esi izdarījis, un domā: jāiet tālāk! Kaujas laikā ne tikai cīnies par savu ģimeni un tautu, bet arī pats par sevi, lai paliktu dzīvs. Tur vairs nav vietas emocijām.

Vislielākais fiziskais rūdījums bija nepieciešams Ziemassvētku kaujās. It īpaši, kad šīs kaujas tuvojās noslēgumam, Artūram ir milzīgs nogurums. Dienām un naktīm nav gulēts un nav ēsts, strēlnieki cīnījušies aukstumā, un beigās viņus pavada nenormāls nogurums. Kņapi elpu var ievilk, bet tev jāiet uz priekšu un jācīnās.

Ja godīgi, Cēsu un Slokas kaujas nebija nemaz tik grūtas.

Tas bija drausmīgi. Viņi pirms tam nenojauta, cik karš var būt briesmīgs.

Tev, piecpadsmitgadīgam jauneklim, bija jātēlo ista, patiesa, skaista pirmā mīlestība. Kā tev sekmējās ar attiecību ainām? Režisors stāstīja, ka pirmais skūpstis izdevies uzreiz, bez pārfilmēšanas...

Emocijas dzima, pateicoties Ievai Florencei, kuŗa ir profesionāla aktrise. Ieva mācēja spēlēties ar manu sirdi. Vienu brīdi sāc ticēt, ka laikam esi viņā iemīlējies, bet nākamajā – nē, laikam vēl ne. Ar sešpadsmitgadīgo Grētu Trušiņu, kuŗa Martas lomai tika izraudzīta līdzīgi kā es Artūra lomai, bija nedaudz grūtāk.

Kā tev šķiet, vai ekstremālās situācijās būtu daudz jauniešu, kuŗi dotos aizstāvēt Latviju? Vai mani, ka daudzi tavi vienaudži ir tik patriotiski noskaņoti, ka varētu atdot dzīvību par savu zemi?

Man šķiet, ka nebūtu daudz to, kas ietu kaŗot par Latviju. Lielai

daļai jauniešu ir divi viedokļi. Viens ir tāds, ka negribu palikt Latvijā, jo šeit nav ko darīt, braukšu vienalga kur – uz Ameriku, Angliju, Vāciju...

Otrai daļai ir pilnīgi vienalga, lai cik tas neticami izklausās. To var manīt vēstures un politikas stundās, ka viņiem tiešām ir vienalga par to, kas bija un kas notiek. Bet, par laimi, ne visiem. Noteikti būs jaunieši, kas ekstremālās situācijās dosies aizstāvēt savu ģimeni, pagastu, novadu.

Mēs esam parādā mūsu senčiem par to, ko viņi mums ir devuši. Protams, ļoti grūti spriest, vai viņi vēlējās tādu Latviju, kāda tā ir patlaban, bet tas, ka viņi gribēja, lai mums ir valsts, tas ir fakts.

Kā tu domā, vai būtu nepieciešams obligātais militārais dienests?

Noteikti vajadzētu, un domāju, ka man piekristu ļoti daudz jauniešu. Tas dotu lielisku dzīves pieredzi, labāku fizisko sagatavotību, parastā tautas valodā runājot, jaunieši kļūtu gudrāki. Tas noteikti iedzītu disciplīnu, kuŗas patlaban ļoti trūkst.

Kādi ir tavi nākotnes plāni? Varbūt tev ir savaldzinājis aktiera darbs?

Esmu nolēmis iestāties Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātē.

Ja nebūtu vēsturiskā stāsta par latviešu strēlniekiem, bet tiktu izsludināts kastinga kādai citai filmai, kas nav saistīta ar vēsturi, nedomāju, ka man pietiktu entuziasma, lai tur piedalītos.

Kā tev šķiet, cik plašas ir tavu vienaudžu zināšanas Latvijas vēsturē?

Minimālas. Galvenais taču ir nevis tas, cik plaši vēsturi māca skolā, bet gan, cik daudz par to runā ģimenē. Ja vecāki saviem bērniem nestāsta, piemēram, kaut vai par krustnešu iebrukumu Baltijā vai arī par Kurzemes hercogisti tādā līmenī, lai mēs saprastu, ka mums ir ar ko lepoties, tad nevar gaidīt, ka jaunajā cilvēkā dzims patriotisms. Tiesa, ne jau visiem jauniešiem vecāki stāsta par šādām tēmām, daļa par tām interesējas arī paši.

Kā bija tavā ģimenē?

Mans tēvs ļoti labi zina vēsturi. Atceros, ka viņš mani, pavisam mazu puisēnu, 16. martā aizveda uz leģionāru atceres pasākumu Lestenē. Biju gan pārāk mazs, lai kaut ko saprastu. Mana ģimene vienmēr svinēja Lācplēša dienu un Latvijas valsts dibināšanas svētkus. Arī vecmāmiņa ir diezgan daudz stāstījusi par dažādiem vēsturiskiem notikumiem.

Jāatzīst, kad mācījos 6. klasē, vēsture man bija parasts mācību priekšmets, kā matemātika, fizika, bioloģija... Bet tad 8. klasē mums parādīja īsu animācijas filmu “Latvietis”. Mani ieinteresēja tas, ka latvietis tur bija kā tāds vienkāršs puisītis blondiem matiem, tautastērpā, viņam bija māja un pie viņa visi nāca – gan Ivans Bargais, gan krustneši, Ļeņins, Hitleris un citi.

Kamoliņa ceļojums laikā un telpā

ANDA KROLLE

No 18. līdz 30. septembrim Latvīšu tautasdeju kopa *Kamoliņš* no Lidsas-Bradfordas (vadītājs Māris Pūlis) viesojās ar koncertiem Gruzijā un Azerbaidžānā. Šis ceļojums varēja notikt, pateicoties sadarbībai ar Gruzijas latviešu biedrību *Ave Sol* un Latvijas vēstniecību Azerbaidžānā. Mūsu viesošanās Gruzijā sakrita ar Gruzijas latviešu biedrības *Ave Sol* 25 gadu jubilejas svētnībām.

Gruzija – tuvāk debesīm

Pēc 12 stundu ceļojuma beidzot nokļūstam galamērķī – Gruzijas galvaspilsētā Tbilisi. Kaut gan pulkstenis rāda pusnakti, ir patīkami silts. Nākamā diena jauka un saulaina. Tiekamies ar Gruzijas latviešiem – Gruzijas latviešu biedrības vadītāju Daci Javashvili un citiem interesentiem. Ilggadējās Gruzijas latviešu biedrības priekšsēdes un bijušās Latvijas Goda konsules Regīnas Jakobidzes vadībā izstaigājam pa latviešu pēdām Tbilisi. Iepazīstamies ar Latvijas mākslas darbinieku, mākslinieku, pedagoga un etnografa Jūlija Straumes darbību Gruzijā, ar slavenā korģidriģenta Jāņa Dūmiņa ceļiem un citu latviešu sniegumu Gruzijas kultūrā un mākslā.

Pirmais iespaids Tbilisi – esam pagājušā gadsimta deviņdesmitajos gados Latvijā: daudzās vietās pilsētā vēl virmo padomju laiku elpa. Turpat blakus supermodernais ar veco, bagātais ar pieticīgo. Neskatoties uz to – pilsēta attīstās, daudz modernu ēku, restorāni, kafējnicas, viesnīcas.

Piedalāmies *Ave Sol* 25 gadu darbībai veltītās izstādes atklāšanā un noskatāmies video par *Ave Sol* darbību. Vakarā – vakariņas restorānā ar gruzīnu tradicionāliem ēdieniem un vietējo dejotāju priekšnesumiem. Kāds temperaments!!!

Nākamajā dienā mūs gaida ceļojums pa slaveno Gruzijas Kaŗa ceļu. Gruzijas Kaŗa ceļš ir vienīgā saikne ar šo nepakļāvīgo zemi no Ziemeļiem. Aptuveni 200 km garais kalnu ceļš jau kopš 1. gadsimta ir bijis vienīgais veids, kā Ziemeļu kaimiņiem tirgoties, kaŗot un viesoties Gruzijā. Mūsu ceļa mērķis – redzēt slaveno kalnu Kazbegi – Gruzijas augstāko virsotni un trešo augstāko Kaukāzā (5047 m virs jūras līmeņa). Gruzīni paši šo kalnu sauc par Mkinvari – kalnu ar ledus cepuri. Pa ceļam ik pa brīdim apstājamies fotografēties pie skaistiem, vareniem dabas skatiem. Un ceļš ved aizvien kalnup – preti debe-

Gruzijas latviešu biedrības *Ave Sol* 25 gadu jubilejā

sim. Vareni, reizēm draudīgi, bet skaisti. Braucam caur slaveno slēpošanas kūrortu Gudauri un tikai tālāk un augstāk. Nokļūstam Stepancmindas pilsētiņā, no kurienes paveras skats uz Kazbegi kalnu. Pusdienojam, baudām garšīgo gruzīnu vīnu. Un tad jau gaida svētkoļojums uz Gergeti Svētās Trīsvienības baznīcīņu augstu kalnos. Tur var nokļūt vienīgi uzticoties vietējiem džipu vadītājiem, jo ceļš ir ļoti stāvs un likumots. Neapraķstāmi vientuļa un skarba vieta. Tikai tur var izjust dabas vareniību un vienotību ar kaut ko augstāku...

Sestdien Gruzijas latviešu biedrības *“Ave Sol”* 25 gadu jubileja. Tiekamies Suhumi Universitātes telpās Latvijas auditorijā. Jā, tieši tā – Latvijas auditorijā. Šeit ir daudz materiālu par Latviju, Latvijas kultūru, dabu, ekonomiku. Ir arī auditorijas, veltītas citu valstu kultūrām. Šis ir viens no Suhumi Universitātes darbības virzieniem. Pēc runām un apsveikumiem, piedaloties Latvijas vēstniecības Gruzijā pārstāvjiem, tiek dots vārds mums – *Kamoliņam*. Sveicam viņus ar savu priekšnesumu. Pēc tam garšīgas uzzkodas, gruzīnu vīns, patīkamas sarunas, draudzības stiprināšana, dejas un atvadu dziesma *“Projām jāiet”*.

Svētdien gaŗš ceļojums pa Gruzijas dienvidiem. Braucam gaŗām Josifa Staļina dzimtajai pilsētai Gori, tālumā redzama krievu armijas okupētā zona. Aizceļojam gandrīz līdz Turcijas robežai. Mūsu pirmais galamērķis – Rabati cietoksnis. Tulkojot no arābu valodas, tas nozīmē *“nocietināta vieta”*. Šis rajons vēsturiski tiek saukts par Gruzijas Dienvidu vārtiem, un tam visos laikos ir bijusi nozīmīga loma valsts politikā, kultūrā un ekonomikā. Cietoksnis pirmoreiz hronikās datēts ar 13. gadsimtu un bijis nozīmīgs politisks, ekonomisks un kultūras centrs. Cauri vietējai pilsētiņai veda karavānu ceļi uz Bizantijas impēriju (vēlāk Turciju) un citām Āzijas valstīm. Starp citu, arī slavenais Zīda ceļš vijies cauri Gruzijas teritorijai. 2012. gadā pilnīgi atjaunots, šodien tas kalpo kā muzejs un tūristu galamērķis. Turpinām

Pie Gergeti Svētās Trīsvienības baznīcas Kaukāzā

savu ceļojumu pa apbrīnojami gleznainām vietām, likumojot pa Kaukāza nebeidzamajiem serpentīniem līdz nākamajam ceļa mērķim – Vardzia alu pilsētiņai. Šī nav pilsēta parastā nozīmē, kā mēs esam pieraduši redzēt. Pilsēta ir iebūvēta kalnu grēdā. Pastāvējusi apm. 11. – 13. gadsimtam. Kalna iekšienē izveidoti alu labirinti, kas savieno telpas un apartamentus – pavisam 242 telpas, ieskaitot sešas kapelas, karaļienes Tamāras apartamentus, kopējo satikšanās istabu, aptieku, 25 vīna pagrabus. Pašiem sava ūdens apgāde un kanalizācijas sistēma. Pilsētiņa kalna iekšienē reizē kalpojusi arī par cietoksni, jo dzīvošana augstu kalna iekšienē 1300 m augstumā norobežoja no apkārtējās pasaules un deva savu daļu drošības. Atpakaļceļā piestājam slavenajā kūrortā Boržomi, kas ir slavens, pateicoties dabīgo minerālūdens avotiem. Boržomi minerālūdens tagad ir galvenā Gruzijas eksporta prece. Protams, nobaudām mēs arī. Gaŗšojam divu veidu minerālūdeņus – silto un auksto un abi smaržo pēc sēra, bet veselīgi. Baudām fantastisko gruzīnu tautas viesmīlību, gaŗšīgos ēdienus, vīnu.

Nākamā pieturvieta – Telavi Kakheti ielejā. Mūsu ceļasomas tik smagas, ka pa ceļam, rāpjoties kalnā, busiņam riepa pušu gan. Uztraukumam nemaz nesanāk laika, jo pēc dažām minūtēm, kad mūsu čemodāni izkrauti no busiņa un stāv ceļmalā, piestāj laipns gruzīnu šoferītis un piedāvā savu palīdzību. Visi čemo-

dāni tiek veiksmīgi nogādāti Telavi viesnīcā, un tikai pēc pusstundas mēs sekojam ar nomaģnīto riteni. Fantastisks skats no viesnīcas loga, kalni mazliet dūmakaini pēcpusdienas saulē... Šeit mūs sagaida Gruzijas latviešu Inga Gavare, kas ir priecīga satikt katru tautieti, jo Telavi latvieši nedzīvo. Vakarā mums kopīgs koncerts ar gruzīnu deju skolas jauniešiem. Liela pieredzes skola abām pusēm. Dažādas tradīcijas, temperamenti, bet kultūras saprotas bez vārdiem. Daudz iemācījāmies par gruzīnu deju, tās jēgu, tapat arī viņi par mūsu tautasdeju. Vakara izskaņā bijām ļoti gandarīti, kļuvuši bagātāki ar citu kultūru. Saviļņojums tik liels, ka tiek dziedāts *“Dievs, svētī Latviju”* un gruzīni atbild ar savas valsts himnu.

Mūsu pēdējā diena šajā viesmīģīgajā un brīniģģīgajā valstī pāiet Kakheti ielejas vīna dārzā. Viesojamies Gio Inģģia vīna darītavā. Mums tiek iedalītas trīs līnijas ar vīnogu stādiem, tikām apģģādāti ar naziģģiem un spaiņiem. Pirms darba tiek stiprināti ar vietējām zālītēm – ģģaģu (tā sauc vīnogu degvīnu), jo bez tā nav veiksmes ne raģģas vāģģšanā, ne vīna darīģģšanā. Kad ogas novāģģtas un atvestas uz darītavu, spīģģam sulu no paģģu lasģģtām ogām pēc sentģģvu metodes, mģģcot ogas ar kģģģģm, pirms tam gan uzvelkot gumijas zģģbakus (nomazģģģģtus). Sai darbģģ mums ļģģbi palģģdz latvieģģu tautasdeģģas prasmes, jo varam vienoties kopģģģģ ritmģģ.

(Turpinģģģģms sekos)

Viena ģimene – četri varoņi

Lāčplēša ordeņa saņēmēju rindās ir sastopami vairāki gadījumi, kad pagodinošo apbalvojumu saņēmēji vairāki ģimenes locekļi. Tomēr īpašs stāsts ir par Blauu ģimeni, kurā par Lāčplēša ordeņa kavalieriem kļuva visi četri dēli, bet māte Ede apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni. Blauu brāļu stāsts ir otrais piecu rakstu serijā, kas tapusi, pieminot Brīvības cīņas un svinot Lāčplēša ordeņa dibināšanas simto gadadienu. Lāčplēša Kara ordeņa kavaliešu vidū atrodami gadījumi, kad ar augstāko militāro apbalvojumu apbalvoti vairāki vienas ģimenes locekļi. Netrūkst ģimeņu, kurās ir divi ordeņa kavalieri, brāļi, kas atsevišķos gadījumos pat kaņojuši plecu pie pleca vienā vienībā. Rūpīgāk pārskatot ordeņa saņēmēju sarakstu, varētu atrast arī ģimenes, kurās ir trīs Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri, tomēr ordeņa saņēmēju vidū ir zināma tikai viena ģimene, kurā augsto apbalvojumu par izrādīto varonību kaujas laukā saņēmuši četri brāļi – Jānis (1880 – 1941), Roberts (1884 – 1937), Leopolds (1901 – 1943) un Eduards (1887 – 1941) Blaui no Taurupes pagasta "Purgaiļiem". Par varoni tika dēvēta arī četru kavaliešu māte Ede Blaui, kas vīra nāves dēļ bija spiesta vienatnē uzņemt visas rūpes par dēlu audzināšanu. 1919. gadā Latvijas Neatkarības kara laikā viņa strādāja Latvijas

Lāčplēša ordeņa kavalieri – brāļi Blau // Foto: Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

Sarkanā Krusta slimnīcā Valkā, par ko vēlāk apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Visu četru brāļu dzīves ritēja, savstarpēji vijoties cieši līdzās ne tikai bērnībā, bet arī vēlāk pieaugot. Pēc kopīgi uzvarētas cīņas pret lieliniekiem pie tēva mājām Taurupes pagasta "Purgaiļos" visi četri brāļi 1919. gada februārī beigās brīvprātīgi iestājās Latvijas Pagaidu valdības Bruņotajos spēkos, 4. Valmieras kājnieku pulkā, un visi kopā ar vēl dažiem kaņavīriem 1919. gada 7. aprīlī Jaunlaicenes pagastā pie Rušķu

mājām, kad pulka 1. rota pēc dienu ilgas kaujas bija spiesta atkāpties, sedza kaujas biedrus līdz pēdējai patronai. Trīs no brāļiem par varonības izrādīšanu līdzīgās epizodēs Latvijas Neatkarības kara laikā saņēma paaugstinājumu par leitnantu vai virsleitnantu.

Roberts Blaui bija vienīgais no četriem brāļiem, kurš savas dzīves laikā izveidoja militāro karjēru. Viņš bija dienējis Krievijas impērijas armijā no 1905. līdz 1907. gadam, kad slimības dēļ tika atvaļināts. 1919. gada 22. februārī Roberts Blaui brīvprātīgi

iestājās Latvijas pagaidu valdības bruņotajos spēkos. 1921. gadā Robertu Blaui atvaļināja no Latvijas armijas, tomēr 1926. gadā viņš armijā atgriezās un dienestu

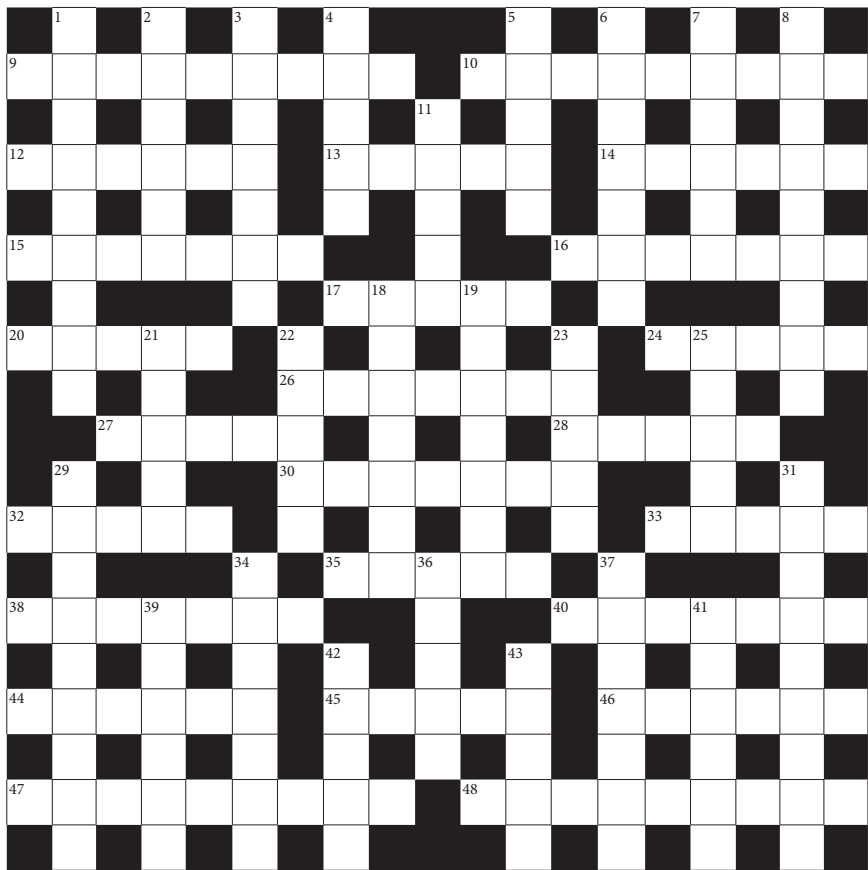
turpināja 4. Valmieras kājnieku pulkā līdz savai nāvei 1937. gadā.

Vecākais no brāļiem Blauiem bija Jānis, kurš pēc Aleksandra ģimnazijas beigšanas studēja arhitektūru Rīgas Politehniskajā institūtā. 1919. gada augustā Jānis Blaui tika iecelts par Latvijas armijas satiksmes būvniecības nodaļas priekšnieku, bet pēc atvaļināšanas no armijas 1921. gada 1. jūnijā strādājis par inženieri dažādās valsts iestādēs, bet vēlāk vadījis savu būvniecības biroju Rīgā.

Padomju Savienības okupācija 1940. gadā un padomju izvērstās represijas pret Latvijas iedzīvotājiem bija liktenīgas arī trim brāļiem Blauiem. Eduards 1941. gada 28. aprīlī tika notiesāts uz 10 gadiem labošanas darbu nometnē. Par viņa turpmāko likteni ziņu nav. Iespējams, kopā ar brāli Jāni 1941. gada 22. jūnijā nošauts Rīgas Centrālcietumā. Leopolds 1941. gadā tika notiesāts uz 10 gadiem labošanas darbu nometnē, kur 1943. gadā miris.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

3. Mechanikas nozare. 4. Ziedkopa. 5. Peldēšanas stils. 6. Plēvspārņu kārtas kukaiņi. 7. Pilsēta Latvijas austrumos. 8. Latviešu rakstniece (1861-1933). 11. Austrālijas savvaļas suns. 18. Apdzīvota vieta Apes novadā. 19. Graudzāļu dzimtas lakstaugs. 21. Paklausīgs. 22. Žirafu dzimtas dzīvnieks. 23. Notekas. 25. Pilsēta Somijas dienvidrietumos. 29. Ierīce seno romiešu bruņojumā. 31. Valsts Dienvidāzijā. 34. Vērtspāri. 36. Daiļliteratūras sacerējumi. 37. Galvotājs. 39. Tāukvielām bagāta. 41. Materiāls, ko iegūst kausējot un ķīmiski apstrādājot kvarca smiltis. 42. Brezenta sauljums. 43. Ūdens navigācijas zīmes.

Krustvārdu mīklas (Nr. 43) atrisinājums

Līmeniski. 4. Karuselis. 7. Svāri. 8. Ibēre. 9. Atmatenes. 10. Spalgs. 11. Upe. 13. Batāte. 18. Patrons. 21. Artava. 23. Liekas. 24. Sava. 25. Āmte. 26. Bamako. 28. Ostina. 29. Anglija. 34. Nelgas. 35. Ass. 37. Komēta. 38. Optimisti. 39. Brēms. 40. Jurta. 41. Adresants.

Stateniski. 1. Subaru. 2. Berete. 3. Svilpe. 4. Kiangs. 5. Siskas. 6. Grants. 12. Pūre. 14. Kalvene. 15. Anēmija. 16. Arbas. 17. Vabas. 19. Venta. 20. Kains. 22. Aso. 23. Leo. 27. Alts. 30. Ķemeris. 31. Lagosa. 32. Ponijs. 33. Stalts. 35. Alises. 36. Sviras.

Līmeniski. 9. Pedagoģijas daļa. 10. Vēsturisks nelielu restorānu nosaukums. 12. Nomāt. 13. Jūras daļa krasta tuvumā pie ieejas ostā. 14. Latviešu emigrantu izdevums Minsterē (1961-1967). 15. Zemes ziemeļu polārais apvidus. 16. Divdiģļlapju klases lakstaugs. 17. Tēls Ā. Dimā romānā "Trīs musketieri". 20. Jūrmalas pilsētas daļa. 24. Liela jūras zivs ar garu ķermeni un smailu purnu. 26. Kaklasaite. 27. Franču rakstniece

(1766-1817). 28. Valsts Okeanijā. 30. Asteru dzimtas lakstaugs. 32. Parupja satura komēdija. 33. Viras. 35. Nelieli grauzēji. 38. Kara mākslas nozare. 40. Duzoņa, dūru varonis. 44. Nelieli kuģi ar daļēji vai pilnīgi slēgtu korpusu. 45. Mūza, dzejas sargātāja grieķu mitoloģijā. 46. Neliela ārija. 47. Paraugs, mēraukla. 48. Senlaicīga vecfranču tautasdziesma. **Stateniski.** 1. Meksikāņu gleznotājs (1896-1974). 2. Sutināt.

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
Nekropole.info

arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuram nav analoga pasaulē.

Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi, ap kuŗu viss griežas, liekot Latvijā.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kurš gan darīs, ja ne mēs paši?!

[www.nekropole.info!](http://www.nekropole.info)

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA "L. Grāmata"
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SPORTS

International
Paralympic
Committee

DADZĪTEI OTRA MEDALA

Latvijas sportiste Diāna Dadzīte Dohā izcīnīja bronzas medaļu pasaules čempionāta paravieglatlētikā diska mešanas sacensībās, tiekot pie otrās medaļas šajās meistarsacīkstēs. Dadzīte, startējot F55 medicīnas grupā, savā labākajā mēģinājumā disku meta 22,97 metru tālumā.

Uzvaru ar 23,97 metriem izcīnīja kolumbiete Erika Marija Kastano-Salazara, bet sudrabu ar 23,49 metru tālu raidījumu guva ķīniete Feisja Duna. Šajās sacensībās startēja 11 sportistes.

“Esmu ļoti priecīga par bronzu diska mešanā,” pēc sacensībām Latvijas Paralimpiskās komitejas pārstāvei teica Dadzīte. “Sezonas laikā gūtās traumas neļāva sasniegt augstāku rezultātu. Tagad pēc šīs garās sezonas varēšu mazliet atpūsties. Pēc tam jau jauns mērķis – parādīt sevi labi arī paralimpiskajās spēlēs Tokijā.” Lāčplēša dienā Dadzīte kļuva par divkārtējo pasaules čempioni šķēpmešanā, startējot F56 medicīnas grupā. Iepriekšējais pasaules čempionāts 2017. gadā risinājās Lielbritānijas galvaspilsētā Londonā, toreiz Dadzīte izcīnīja zelta godalgu gan šķēpmešanā, gan diska mešanā. Starptautiskā paralimpiskā komiteja atzinusi, ka starp visām parasportistēm Dadzīte ir pasaules desmitniekā.

CEĻĀ UZ EIROPAS
ČEMPIONĀTA
FINĀLTURNĪRU

Latvijas sievietes basketbola valstsvienība jaunā galvenā trenera Mārtiņa Gulbja vadībā Rīgā tikās ar Chorvatijas izlasi pirmajā spēlē 2021. gada Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīrā. Gulbis ir jaunākais valstsvienības

treneris Latvijas basketbola vēsturē un līdz šim strādājis ar vīriešu komandām, taču praksē jau pierādījis prasmi saliedēt sastāvu. Sākot kvalifikācijas ciklu, Latvijas Basketbola savienības prezidents Valdis Voins atgādināja uzdevumu – kvalificēties Eiropas čempionāta finālturnīram, kur sievietes valstsvienība spēlējusi jau astoņas reizes pēc kārtas. Viņš uzsvēra, ka Mārtiņš Gulbis ir jaunākais valstsvienības treneris Latvijas basketbola vēsturē. Treneris strādā ar lielu enerģiju, pagaidām gan viņam nav pieredzes sievietes basketbolā, bet tāda savulaik nebija arī leģendārajam Raimondam Karnītim.

SĀK AR ZAUDEJUMU

Latvija – Chorvatija 65:83 (18:21, 9:23, 13:19, 25:20). Latvijas sievietes basketbola izlase, galvenā trenera amatā debitējot Mārtiņam Gulbim, cieta zaudējumu 2021. gada Eiropas čempionāta (EČ) kvalifikācijas turnīra pirmajā spēlē. Latvijas izlasē ar 15 punktiem un 14 atlēkušajām bumbām izcēlās Kristīne Vītola, 17 punktus guva Elīna Dikeulaka, bet pa astoņiem punktiem bija Katei Krēslīnai un Ilzei Jākobsonei, kuŗa arī atzīmējās ar astoņām rezultatīvām piespēlēm. Viena no Latvijas izlases līderēm – Aija Putniņa elkoņa savainojuma dēļ palika ārpus pieteikuma, bet Kitija Laksa vēl neizgāja laukumā. Ar savainojumu spēlēja komandas kapteine Aija Klakocka. Debiju Latvijas izlasē piedzīvoja Laura Meldere un Vanesa Jasa.

Elīna Dikeulaka

Mārtiņš Gulbis, Latvijas valstsvienības galvenais treneris: “Paldies līdzjutējiem par atbalstu. Nebiju iedomājies tādu debijas spēli. Tā spēlēt nedrīkst. Negribējām ļaut Chorvatijai dominēt soda laukumā. Nevajadzīgi sapeļņinājām piezīmes. Nevarējām apturēt Ivana Dojkīču, kas ieme-

ta trīspunktniekus citu pēc cita. Vēlu vakarā uzzinājām, ka savainojuma dēļ nevarēs spēlēt Aija Putniņa. Visu nedēļu gatavojāmies ar Aiju. Komanda tika izsistā no līdzsvara, mainījās spēles zīmējums. Atkrita iecere izmantot Aiju un Kristīni piektā numura pozīcijā. Sacensības priekšvakarā nācās mainīt rotāciju – Laurai Melderei debijas spēlē bija nepilnīgi liela loma. Zenta un Aija Klakocka spēlēja ilgāku laiku, pieauga Kristīnes Vītoles slodze.”

PĀRLIECINOŠĀ UZVARA
IERAKSTĀMA STATISTIKĀ

Ziemeļmaķedonija – Latvija 39:98. Izbraukumā Skopjē mūsu basketbolistēm pret Ziemeļmaķedoniju iznāca viegla spēle. Iepriekš pretinieces ar graujošu rezultātu (40:105) bija zaudējušas Vācijas vienībai. Tomēr tas nedrīkstēja atslābināt modrību, un mūsu meitenes aizvadīja spēli ar pilnu jaudu, centās aizsniegt simt punktu robežu. Tas gandrīz izdevās, uzvara bija vairāk nekā pārliecinoša – 98:39 (25:4, 21:7, 27:19, 25:9). Trenera Mārtiņa Gulbja rīcībā pirmajā izbraukumā bija 11 spēlētājas – rokas savainojuma dēļ līdzī nabrauca Aija Putniņa. Spēlē piedalījās 10 basketbolistes, tai skaitā junioru vecuma spēlētājas Laura Meldere, Vanesa Jasa un Elizabete Bulāne.

Latvijas izlasē ar 22 punktiem rezultatīvākā bija Elīna Dikeulaka, 19 punktus guva Kate Krēslīna, 16 punkti bija Kristīnei Vītolaī, desmit punktus iemeta Aija Klakocka, bet astoņi punkti un 11 atlēkušās bumbas bija Zentai Meļņikai. Pēc basketbola statistiķu aprēķiniem, Latvijas vienība izcīnījusi pārliecinošāko uzvaru kvalifikācijā kopš 2012. gada 16. jūnija, kad izbraukumā pārspēja Luksemburgu ar 95:60. Arī visu laiku iespaidīgākais panākums reģistrēts pret lielhercogisti – 2001. gada 20. maijā latvietes apspēlēja Luksemburgas komandu ar 113:39. Saskaņā ar Eiropas čempionāta kalendāru, nākamā spēle mūsu basketbolistēm būs tikai pēc gada – 2020. gada 12. novembrī Vācijā.

LABĀKS SNIEGUMS
TURNĪRA NOBEIGUMĀ

Slovēnija – Latvija 1:0 (1:0). Nobeigumam tuvojas Eiropas

futbola čempionāta kvalifikācijas turnīrs. Latvijas futbola izlase 16. novembrī, savā priekšspēlē spēlēja izbraukumā ar 0:1 (0:1) zaudēja Slovēnijas valstsvienībai.

Pēc iepriekšējiem smagajiem zaudējumiem (0:5, 0:6), mūsu vienība bija uzlabojusi savu spēli. Sacensības gaitā mūsu futbolistiem bija pat dažas labas iespējas gūt vārtus bet tās palika neizmantotas. Slovēņi vienīgos vārtus guva 53. minūtē, kad pēc piespēles gar vārtiem bumba no Īgora Tarasova ieslidēja Pāvēla Šteinbora sargātajos vārtos. Spēles nozīmīgumu atzina Slovēnijas izlases galvenais treneris Matjažs Keks. Laukuma saimniekiem noteikti bija vajadzīga uzvara, lai kvalificētos finālam. “Mums vajadzēja nokārtot uzvaru daudz ātrāk. Esmu apmierināts ar rezultātu. Spēlējām tā, ka varējām gūt vārtus jebkurā brīdī. Šādās spēlēs jāgūst vārti pēc iespējas ātrāk kā to izdarījām Rīgā. Bija diezgan sarežģīti laika apstākļi, pretinieki spēlēja savu spēju robežās. Nekad neesmu dzīvojis ilūzijās. Šoreiz svarīgākais bija uzvara. Zināju pirmā riņķa spēles rezultātu, kas bija 5:0 mūsu labā. Tomēr, negūstot vārtus, spriedze pieauga ar katru minūti. Paldies Dievam, ka mums vārtos bija Jans Oblaks,” sacīja Keks. Latvijas vienības vārtus teicami sargāja Pāvēls Šteinbors.

Latvijas futbolisti šo kvalifikācijas ciklu noslēdza ar spēli 19. novembrī Rīgā pret Austrijas vienību, kuŗai pirmajā riņķī zaudēja ar 0:6.

LATVIJAS TIESNEŠU
BRIGĀDE BRAZĪLIJĀ

Latvijas futbola tiesnešu brigādei ar Andri Treimani, Haraldū Gudermani un Alekseju Spasjoņņikovu bija uzticēts darbs FIFA U-17 Pasaules kausa izcīņas finālspēlē.

Ši vispār ir pirmā reize, kad kādai Latvijas tiesnešu brigādei bija iespēja tiesāt FIFA Pasaules kausa finālturnīros. Finālā spēkus samēroja Meksikas un Brazīlijas komandas. Spēle notika 17. novembrī.

Andrā Treimaņa pieņemtie lēmumi palīdzēja Brazīlijas U-17 izlasei triumfēt Starptautiskās Futbola federācijas asociācijas (FIFA) Pasaules kausā (PK), šo trofeju

izcīnot jau ceturto reizi. Brazīlija finālā ar rezultātu 2:1 (0:0) uzvarēja Meksiku. Spēles pirmajās 45 minūtēs vārti netika gūti, bet otrā puslaika pirmajās desmit minūtēs Treimanis divreiz nācās nomierināt iekarsušos jaunietus, kuŗi pirms standartsituāciju izpildes nespēja pareizi nostāties. Spēles turpinājumā abas komandas spēlēja “atvērta” tipa futbolu, bet pavērsiens notika 83. minūtē, kad Treimanis pēc video atkārtojuma noskatīšanās, piešķīra “pendeli” uz meksikāņu vārtiem. Brazīlijas futbolists Kaio Žorži bija nekļūdīgs, savukārt jau kompensācijas laika trešajā minūtē 2:1 izdevās panākt Lacaro.

UGUNSDZĒSĒJS KĻŪST
PAR BOBSLEJISTU

Latvijas bobsleja pilota Oskara Melbārža ekipāža kā stūmējs iekļauts ugunsdzēsējs glābējs Tomass Jaunzems. Jaunzems kopā ar kolleģu Borisu Rutkovski pērn maija beigās noķēra no dzīvojamās mājas ceturta stāva loga kritošu cilvēku. Abu varonīgā rīcība tika apbrīnota visā pasaulē.

Tomass Jaunzems

Abi ugunsdzēsēji saņēma Iekšlietu ministrijas apbalvojuma zīmi “Par pašaielīdzību”, bet Jaunzems akcijā “Latvijas lepnums 2018” saņēma balvu nominācijā “Drosme un pašaielīdzība”. “Pirms gada Tomas man stāstīja, ka viņam ir liels sapnis un stiprs mērķis – pierādīt sevi fiziski un iekļūt Latvijas bobsleja komandā. Šodien Tomas atrakstīja, ka lielā konkurencē iekļuvis kandidātu komandā, un jau pirmajās Eiropas sacensībās stiprais ugunsdzēsējs stums pašā Melbārža pilotēto četrinieku,” sociālajā vietnē Facebook rakstīja TV žurnālists Arnis Krauze.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Evāņģēliskā draudzē, Metodistu baznīcā, Rīgā, Akas ielā 13, **8. decembrī** plkst. 13 dievkalpojums (ar kafijas galdū svētdienas skolu), **24. decembrī** Ziemsvētku dievkalpojums.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Bonnā, Annabergas pili (Annabergs Str. 400, 53175 Bonn), svētdien, **1. decembrī**, plkst. 15 Adventa ieskaņas dievkalpojums. To vadīs prāvests Klāvs Bērziņš. Pēc dievkalpojuma pakavēsimies pie kafijas galda.

Oldenbūrgē, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **1. decembrī** plkst. 11 Pirmā adventa

Dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma plkst. 12:30 eglīte.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44, Bielefeld), **8. decembrī** plkst. 14:30 Otrā adventa Dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Lībekā, Lorenca baznīcā, **14. decembrī** plkst. 14 Dievkalpojums ar dievgaldū. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērgelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **15. decembrī** plkst. 14 Adventa dievkalpojums ar dievgaldū. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, Sankt Ludwig, Bismarck un Wredes-

trasse krustojumā, svētdien, **15. decembrī**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldū. Kalpos māc. Rolands Eimanis un diakone Rasma Gundega Ieviņa. Pēc dievkalpojuma sekos sabiedriskā pēcpusdiena ar aizaidu groziņu veidā draudzes telpās. Visi laipni aicināti!

Frankfurtē pie Mainas, Emmaus draudzes baznīcā, Alt-Eschersheim 22, Frankfurt-Eschersheim dievkalpojums **8. decembrī** plkst.14. Dievkalpojums vadīs mācītājs Rolands Eimanis. Pēc dievkalpojuma – kopīgs kafijas un tējas galds Draudzes namā. Informācija par dievkalpojumiem atrodama arī Frankfurtē Latviešu biedrības mājaslapā: <http://frankfurtelatviesi.lv/dievkalpojumi>.

ZVIEDRIJA

Norčepingas latviešu ev. lut. draudzes Adventa dievkalpojums svētdien, **15. decembrī**, plkst. 13.30 S:t Olai baznīcā (St. Olai kyrka, Skolgatan 12, Norrköping). Dienes mude: “Es jums pasludinu lielu prieku”. Dievkalpojumu vadīs draudzes mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis. Pēc dievkalpojuma sadraudzība ar bērnu priekšnesumiem un Ziemsvētku dziesmām. Lūdzam ņemt līdzi groziņu svētku galdam. Esat aicināti un gaidīti!

Stokholmas Sv. Ērika katoļu katedrāles kriptā, Folkungagatan 46 (pazemes vilciena pietura: Medborgarplatsen) svētdien, **8. decembrī**, plkst. 12 svētdienas mise. Bīskapu kriptā atrodas zem katedrāles. Jāiet

lejup, pa kreisi no katedrāles galvenās fasādes līdz pirmajam puspagraba durvīm labajā pusē. Novēlot svētīgu Adventu, mūsu Kunga gaidīšanas laiku, uz svētdienas dievkalpojumu ielūdz Sokholmas laviešu katoļu draudze un kapelāns Andris Priede.

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!